

Viatge al centre de l'Univers.
EL DESCOBRIMENT DE LA MÚSICA FOLK

De: Un peixet a l'oceà

AGRAÏMENTS

Abans de començar, vull donar les gràcies a totes aquelles persones que han fet que aquest treball d'investigació prengué vida.

En primer lloc, vull reconèixer l'esforç que sempre ha fet la meua família donant-me l'empenta que necessito per perseguir tots els meus objectius. M'han escoltat tocar el piano hores i hores, m'han sentit teclejar i teclejar davant de la pantalla donant forma al meu projecte i han vist la meua llum encesa per sota la porta sabent que em quedava treballant fins tard. Són la part invisible darrere d'aquest projecte la qual es mereix el seu reconeixement.

També vull donar les gràcies al meu professor de flauta travessera del conservatori. Quan li vaig parlar del meu projecte no va dubtar ni un segon en oferir-me recursos per tal de poder-lo posar en pràctica i estic segura que sense la seva ajuda i el seu gran coneixement la creació del meu àlbum no hagués estat possible.

Tampoc puc descuidar-me de les meves amigues. Són les persones que han escoltat les meves cançons de seguida que han sortit a la llum, les que s'asseuen a primera fila a cada concert que faig i les que em treuen la vergonya i troben qualsevol ocasió per fer-me sortir a cantar. Sento una gran sort de tenir-les al meu costat.

Per últim, dono les gràcies a la meua tutora, que ha donat ales a aquest projecte i ha recolzat cadascuna de les meves propostes i idees per dur-lo a terme. Ens hem embarcat en aquest viatge juntes, navegant entre melodies i descobrint un Univers que no sabia que tenia en mi. Agraïxo de tot cor totes les magnífiques aportacions que ha fet al meu treball i que m'han ajudat a perfilar-lo i perfeccionar-lo fins a obtenir el resultat tan bonic que n'ha nascut. Em sento enormement afortunada d'haver-ho fet al seu costat.

Espero que totes aquestes persones es sentin aquest projecte tan seu com ho és meu. Gràcies.

RESUM

La música folk sempre ha pertangut a les arrels de totes i cadascuna de les cultures d'aquest planeta i forma part de la identitat d'una comunitat. Ha anat evolucionant amb el pas del temps, però hi ha quelcom únic i en ella que fa que es mantingui en vida tot i els canvis de l'era moderna. Per aquesta raó, s'ha realitzat un projecte musical en el qual s'ha dut a terme una immersió en aquest gènere tan fascinant i desconegut entre la població més jove, mitjançant la investigació i l'anàlisi de peces musicals, amb l'objectiu de crear un àlbum propi d'aquest gènere.

Les conclusions extretes són les següents: la música folk és més que un gènere musical, podem trobar ecos d'aquest en gran part de la música actual i utilitzar-lo requereix un coneixement del seu passat. La creació d'un treball discogràfic és de gran complexitat: escriure, interpretar, gravar, produir, publicar... El resultat final ha sigut un àlbum creat en la seva totalitat per mi mateixa i del que estic molt orgullosa de poder compartir.

RESUMEN

La música folk ha pertenecido siempre, de una forma u otra, a las raíces de todas y cada una de las culturas de este planeta y forma parte de la propia identidad de una comunidad. Ha ido evolucionando con el paso del tiempo, pero hay algo único y muy profundo en ella que hace que se mantenga con vida a pesar de sus cambios en esta era tan moderna. Por esta razón, se ha realizado un proyecto musical en el cual se ha llevado a cabo una inmersión en este género tan fascinante y desconocido entre la población más joven, mediante la investigación y el análisis de piezas musicales, con el objetivo de crear un álbum de este género.

Las conclusiones extraídas son las siguientes: la música folk es más que un género musical, podemos encontrar ecos de este en gran parte de la música actual y usarlo requiere un gran conocimiento de su pasado. La creación de un trabajo discográfico es de gran complejidad: escribir, interpretar, grabar, producir, publicar... El resultado final ha sido un álbum creado en su totalidad por uno mismo y del que se está muy orgulloso de poder compartir al mundo.

ABSTRACT

Folk music has always belonged, in one way or another, to the roots of each and every one of the cultures of this planet, and it is part of a community's identity. This music has evolved over time but there's something unique and very deep about it which makes it stay alive in spite of the changes the modern era have caused in it. For this reason, a musical project has been carried out with an immersion into this fascinating and unknown genre among young people. It has been done investigating and analyzing musical pieces with the objective of creating a musical album of this genre.

These are the conclusions drawn of this project: folk music is more than just a musical genre, we can find echoes of it in much of today's music and using it requires a great knowledge of its past. The creation of a record work is highly complex: it means writing, performing, recording, producing, publishing... The end result has been an album created entirely by myself and one that I am very proud to be able to share with the world.

ÍNDEX

1. QUÈ ÉS UN GÈNERE MUSICAL?	8
2. EL GÈNERE FOLK	9
2.1. Què és el folklore?	9
2.2. Orígens musicals i culturals de la música folk i figures més importants	10
2.2.1. Pete Seeger, el gran impulsor del folk	15
2.3. Subgèneres del gènere folk	17
3. PROGRAMES DE NOTACIÓ I PRODUCCIÓ MUSICAL	19
3.1. Programes de notació musical	19
3.2. Programes de producció musical	20
4. ANÀLISI D'ARTISTES	21
4.1. Anàlisis d'artistes internacionals	23
4.1.1. Pete Seeger, anys 50	24
4.1.2. Bob Dylan, anys 60	24
4.1.3. Joan Baez, anys 70	24
4.1.4. Buffy Sainte-Marie, anys 80	25
4.1.5. Elliott Smith, anys 90	25
4.1.6. Noah and the Whale, dècada dels 2000	25
4.1.7. Bon Iver, dècada del 2010	26
4.1.8. Taylor Swift, dècada del 2020	26
4.2. Anàlisis d'artistes nacionals	27
4.2.1. Maria del Mar Bonet, anys 60	28
4.2.2. Jaume Sisa, anys 70	28
4.2.3. Lluís Llach, anys 80	28
4.2.4. Companyia Elèctrica Dharma, anys 90	29
4.2.5. Manel, anys 2000	29
4.2.6. Sílvia Pérez Cruz, anys 2010	29
4.3. Conclusions extretes de les anàlisis	30
5. CREACIÓ D'UN ÀLBUM DEL GÈNERE FOLK	31
5.1. Pròleg	31
5.2. <i>Viatge al centre de l'Univers</i> , concepte general de l'àlbum	33
5.3. Creacions artístiques	36
5.3.1. <i>El balcó de casa meva</i>	35
5.3.1.1. Creació poètica	36
5.3.1.2. Creació musical i diari de producció	37
5.3.1.3. Creació audiovisual	41

5.3.2. <i>Cançó del viatger</i>	42
5.3.2.1. Creació poètica	43
5.3.2.2. Creació musical i diari de producció	45
5.3.2.3. Creació audiovisual	48
5.3.3. <i>Saturn</i>	49
5.3.3.1. Creació poètica	50
5.3.3.2. Creació musical	52
5.3.3.3. Creació audiovisual	55
5.4. Obrint el meu Univers, transmissió de la meva música	56
5.4.1. Publicació del meu àlbum	56
5.4.2. Primers concerts	57
CONCLUSIONS	58
REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	60
ANNEXOS	65
Annex 1: Glossari de termes musicals d'interès	65
Annex 2: If I had a hammer - Pete Seeger	67
Annex 3: Blowin' in the wind - Bob Dylan	68
Annex 4: Diamonds and rust - Joan Baez	69
Annex 5: Up where we belong - Buffy Sainte-Marie	70
Annex 6: Between the bars - Elliott Smith	71
Annex 7: 5 years time - Noah and the Whale	72
Annex 8: Holocene - Bon Iver	73
Annex 9: Willow - Taylor Swift	74
Annex 10: Què volen aquesta gent? - Maria del Mar Bonet	75
Annex 11: Qualsevol nit pot sortir el sol - Jaume Sisa	76
Annex 12: País petit - Lluís Llach	77
Annex 13: La gent vol viure en pau - Companyia Elèctrica Dharma	78
Annex 14: Ai, Dolors - Manel	79
Annex 15: Vestida de nit - Sílvia Pérez Cruz	80

INTRODUCCIÓ

L'art sempre ha sigut una part essencial de la meua vida. Per això, quan va ser el moment de fer la tria del tema del meu treball de recerca vaig tenir molt clar que volia que fos de l'àmbit artístic. Tot i així, centrar-me en un en concret no va ser tan fàcil, ja que tinc interessos molt diversos. Així doncs, em vaig decantar per aquell que sabia que em motivaria més i del qual en tenia més ganes d'aprendre: la música.

Em van introduir al món de la música des de ben petita, ja que, tot i no pertànyer a una família amb arrels musicals, a casa sempre ha sigut una manera de connectar i compartir entre nosaltres. De seguida que vaig saber parlar vaig començar a cantar, i des de llavors el vincle que he tingut amb la música no ha fet més que créixer.

El confinament va marcar un abans i un després en la meua vida. Va ser llavors quan, davant tota la incertesa i l'angoixa, la música es va convertir en el meu refugi. Vaig començar la meua carrera com a artista composant en una habitació, en plena pandèmia, i em vaig plantejar l'objectiu d'algun dia treure un àlbum amb cançons escrites i interpretades per mi mateixa. El 24 de juliol d'aquell mateix any va sortir al món l'àlbum *Folklore* de la meua cantant preferida, Taylor Swift, un àlbum elaborat en la seva totalitat en confinament, amb melodies i formes completament diferents a tot el seu repertori anterior. Aquest treball discogràfic va ser el detonant que em va impulsar a endinsar-me en el món tan desconegut per a mi i tan fascinant com ho és el de la música folk.

Aquest treball de recerca s'ha convertit en l'oportunitat de poder fer realitat aquell primer objectiu que em vaig proposar de crear el meu propi àlbum, escrivint-lo, donant-li veu i produint-lo, però també de fer-ho investigant un gènere que no gaire gent de la meua edat coneix i al qual volia donar la visibilitat que es mereix.

Per portar-ho a la pràctica, he organitzat el treball en tres grans parts. La primera consisteix en una tasca de recerca i recopilació d'informació començant per tornar als inicis, al naixement d'aquest gènere.

També en formen part l'estudi dels subgèneres del folk i les anàlisis de peces d'artistes internacionals i nacionals que m'han servit de full de ruta a l'hora de crear aquest projecte.

El segon gran bloc d'aquest treball constitueix la part pràctica: la creació del meu propi àlbum. Inclou els processos de composició, gravació, producció, publicació i transmissió de la meva música. Dur a terme aquest projecte no ha estat gens fàcil ja que no comptava amb cap experiència prèvia de gravació i producció. Ha estat un dels reptes que m'ha plantejat aquest treball i que han comprès part del meu creixement com a artista.

Un altre dels reptes que em vaig plantejar des del principi era l'idioma en el qual escriure les meves obres. Sempre he escoltat música en anglès i m'és molt més fàcil escriure cançons en aquesta llengua. Hi ha certa "vulnerabilitat" en les lletres de les cançons que es perd si aquestes són escrites en un idioma el qual no és el més habitual en una població, queden preses en l'autor i, per això, crec que em sentia més còmoda plasmant els meus sentiments en aquesta llengua. Tot i així, ara més que mai és indispensable que es divulgui la llengua catalana i, per aquest motiu totes les cançons d'aquest àlbum estan escrites en català, la meua llengua materna.

Per tant, els objectius a assolir en aquest Treball de Recerca són els següents:

1. Conèixer la música folk a fons i els seus gèneres derivats.
2. Analitzar obres de diferents artistes nacionals i internacionals.
3. Aprendre a crear un àlbum de gènere folk en català des de zero documentant tot el procés de composició, gravació, producció i publicació.
4. Compartir la meua obra amb la gent del meu entorn.

1. QUÈ ÉS UN GÈNERE MUSICAL?

Un gènere musical és una categoria que identifica i agrupa composicions musicals que comparteixen afinitats musicals o d'una altra classe, com ara la regió geogràfica d'origen que és el període històric a què pertanyen i el context sociocultural en què es van originar.

Les afinitats musicals que es consideren a l'hora de classificar les composicions poden ser la forma i l'estructura, l'estil, la tradició en què s'insereixen, l'esperit dels seus temes, la seva destinació, el text, etc. Com que alguns d'aquests criteris són imprecisos, sovint la divisió de la música en gèneres és controvertida. Un gènere musical es pot definir mitjançant la fusió d'altres gèneres i també es pot dividir en subgèneres.

També s'ha de tenir en compte la diferència entre un gènere musical i un estil musical. La principal entre ambdós és que aquest últim és una categoria de músiques amb prou similituds relatives a la seva sonoritat. La sonoritat d'una música i, per tant, la seva inclusió en un estil o en un altre depèn de dos factors que són determinants: els instruments i/o les veus que hi intervenen i les tècniques emprades per a la producció d'aquesta música.

No sempre és fàcil establir la frontera entre allò que és un estil musical i allò que és un gènere musical. A la música moderna, hi ha una fragmentació més clara que no passava en la mal anomenada "música clàssica". Per exemple, el heavy metal no només és un estil musical, sinó que també és un gènere musical amb els seus propis seguidors, lletres, tradició, discogràfiques, merchandising, etc. Per això, a l'hora de parlar de la música folk, la definim com un gènere musical, perquè no només té una sonoritat característica, sinó que compleix tota una sèrie de criteris que fan que aquesta, a més de ser un estil musical, pugui formar un gènere.

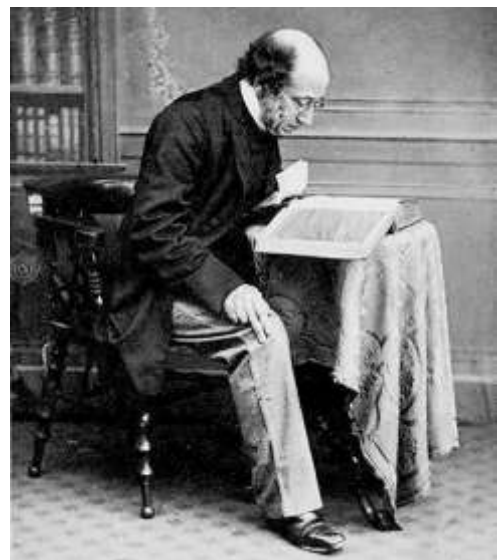
2. EL GÈNERE FOLK

2.1. Què és el folklore?

Per entendre els orígens de la música folk, primer s'ha de tenir un mínim coneixement sobre el concepte del folklore. La música folk deu el seu nom al **folklore**, ja que aquest gènere musical es caracteritza per tornar a les arrels i parteix de la música popular i tradicional per arranjar-la; el **folklore** és l'expressió de la cultura d'un poble des de l'artesania, els costums i les llegendes fins a la música comuna d'un lloc concret.

La paraula folklore prové de l'anglès *folk*, 'poble' i *lore*, 'saber' o 'coneixement'. El concepte del folklore té una gran importància per a la humanitat, ja que és el que constitueix la seva identitat i es va enriquint amb noves aportacions de la mateixa manera que també perd alguns elements. Es transmet entre les persones de generació en generació de manera oral o escrita, i les diferents tradicions i creences que existeixen en una cultura formen el seu folklore. Segons la UNESCO, el folklore és considerat una part essencial d'una cultura i permet construir una comunitat. El folklore persisteix en el temps i aconsegueix mantenir-se com una mostra de fortalesa d'aquesta.

El terme anglès *folklore* va ser utilitzat per primera vegada el 22 d'agost de 1846 per l'arqueòleg britànic **William John Thoms**, que desitjava crear una paraula per denominar el que aleshores es deien "antiguitats populars". El primer cop que es va utilitzar aquesta paraula en català va ser al voltant de 1880. La definició més àmpliament acceptada pels investigadors actuals de l'especialitat és <<la comunicació artística en grups petits>>, proposada per l'investigador de la Universitat de Pennsilvània **Dan Ben-Amos**. El 1960, la UNESCO va designar el 22 d'agost de cada any com <<Dia Mundial del Folklore>>.

Imatge 1: William John Thoms. Font: Internet

Hi ha una sèrie de requisits que fan que una manifestació cultural es consideri un fet folklòric. Per poder formar part del folklore d'un poble, ha de complir amb algun o tots els següents aspectes:

- Ha de transmetre's per via oral.
- Ha de ser d'autoria anònima.
- Ha de ser patrimoni col·lectiu de la comunitat representant del lloc on es manifesta.
- Ha de ser funcional, tenir alguna utilitat pragmàtica o complir amb fins rituals.
- Ha de ser duradora i perdurable per un temps llarg, no pot ser efímera.
- Ha de tenir variants múltiples, és a dir que no existeixi una versió oficial del fenomen sinó que es torni a formular cada vegada que emergeixi.
- N'existeixen versions tant urbanes com rurals, sense ser una superior a l'altra.

2.2. Orígens musicals i culturals de la música folk i figures més importants

La música folk primer va aparèixer durant la dècada de 1940 al Regne Unit com a moviment autònom dins de la música popular moderna. Cadascun dels quatre països del Regne Unit (Anglaterra, Irlanda del Nord, Escòcia i Gal·les) té les seves pròpies formes de música folk. A més, va anar adquirint diferents tradicions folklòriques portades per immigrants de Jamaica, Índia, Sud-àfrica, Nigèria i altres llocs del món. La música folk va desenvolupar-se fins a l'era de la industrialització quan va començar a ser substituïda per noves formes de música popular incloent la *music hall* i la *brass band*. Amb això van sorgir dos renaixements de la música folklòrica, un a finals del segle XIX i l'altre a mitjans del segle XX, els quals la van mantenir com una subcultura important dins la societat.

Paral·lelament, ben bé a finals de la dècada dels cinquanta, aquest moviment musical que apostava per un retorn a les arrels va sorgir a Amèrica. A aquesta mirada retrospectiva se li va donar el nom de *Folk revival*. La majoria de persones que el formaven eren estudiants amb un alt nivell cultural. Alguns/es d'ells/es van ser fidels a la tradició anomenada "blanca", van recuperar tornades de principis del segle i van tornar a fer servir instruments desapareguts de la música comercial com el banjo i el violí. Els instruments més utilitzats eren els **acústics**⁽¹⁾.

¹A l'Annex 1 s'hi pot trobar un glossari de termes musicals d'interès per a poder-ne consultar el significat.

Altres, per la seva part, van apostar per investigar les arrels negres de la música americana, donant valor a les veus més autoritzades del *blues* que havien sigut apartades pel *rhythm & blues* i el *rock & roll* a mitjans dels anys cinquanta.

Entre aquest col·lectiu d'artistes va sorgir un subgrup amb el major poder de convocatòria en el món del folk que a la vegada revitalitzava el folklore del seu país per trobar l'essència i la simplicitat en les formes musicals, utilitzant els textos de les cançons com a vehicle per comunicar uns ideals de pau i igualtat i criticar el poder establert. A aquest nou gènere de la cançó se li va donar el nom de *protest song* (cançó de protesta). Alguns dels temes prioritaris de la cançó de protesta van ser també la lluita contra la discriminació racial i el respecte als drets humans. El centre neuràlgic d'aquest moviment era **Greenwich Village**, al cor de Manhattan, que ja tenia tradició boèmia des de feia moltes dècades, però que amb aquest renaixement del folk va cobrar una nova empenta. Els escenaris de molts cafès van veure debutar a gran part de les futures estrelles d'aquest estil.

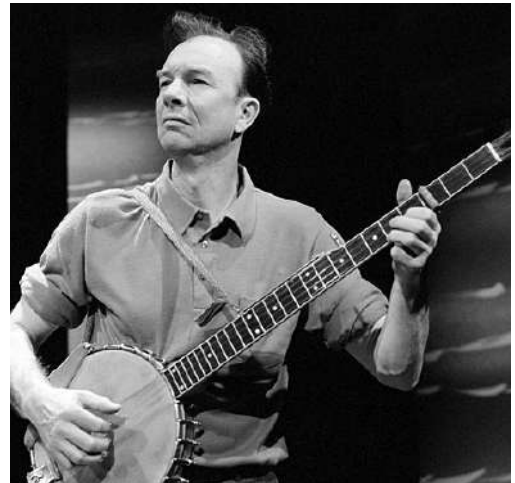
Imatge 2: Músics tocant al Greenwich Village. Font: Internet Mapa 1: Greenwich Village, Nova York. Font: Internet

L'únic que li faltava al nou folk era un aparador on donar-se a conèixer de forma massiva i, al cap de poc, el va trobar. Des de feia uns anys es celebrava el Festival de Jazz de Newport (Rhode Island) i al seu director, George Wein, se li va acudir que podia organitzar un festival de característiques similars aprofitant aquesta experiència i la infraestructura d'aquest esdeveniment per satisfer la demanda dels seguidors del folk. El va ajudar el productor Albert Grossman -que més tard va ser el manager de **Bob Dylan**- i, en poc temps, el **Festival de Folk de Newport** es va fer realitat. A la primera edició ja s'hi van poder veure personatges clau del moviment folk com **Pete Seeger** i el **Kingston Trio**, acompanyats per personalitats del blues com John Lee Hooker.

Imatge 3: Festival de Folk de Newport. Font: Internet

El patriarca del nou folk va ser **Pete Seeger** i, les figures més visibles, **Bob Dylan** i **Joan Baez**. La popularitat d'aquests dos últims va fer que es deixessin en segon pla altres artistes que per la seva qualitat mereixen ser recordats com el Kingston Trio, grup pioner el secret del qual era interpretar el folk amb instruments típics de la música country. Van ser, juntament amb Seeger, els que van relançar el banjo com a instrument característic del folk.

Imatge 4: Pete Seeger. Font: Internet

Albert Grossman era un altre dels principals impulsors (va donar a conèixer al trio **Peter, Paul & Mary**, amb procedències musicals molt diverses però que freqüentaven el Greenwich Village, on es van conèixer i van fundar el seu trio el 1961). La seva imatge era el pont entre la comercialitat dels grups vocals dels cinquanta i l'autenticitat de *folk-singers* com Seeger. Van filtrar a la indústria discogràfica temes que, interpretats pels seus propis autors, haurien estat ignorats o haurien trigat més temps en ser coneguts.

Imatge 5: Peter, Paul & Mary. Font: Internet

L'exemple més clar és el de la seva versió de *Blowin' in the wind*, de l'encara “desconegut” Bob Dylan, a qui van convidar a cantar amb ells al Festival de Newport de 1963. També van comercialitzar el clàssic de Pete Seeger *If I had a Hammer*. Entre els temes del seu repertori destaca *Puff, the magic dragon*, que és una cançó-faula que narra la fantàstica amistat entre un nen i un drac. És un dels temes infantils que més adaptacions ha tingut i s'ha convertit en un clàssic que també té la seva versió catalana (*Puff, el drac màgic*).

Imatge 6: Joan Baez i Bob Dylan. Font: Internet

I així com Joan Baez, que ja tenia reconeixement i havia actuat al Festival de Newport va donar a conèixer a Dylan, **Judy Collins** va descobrir al món l'immens talent d'un ignorat cantautor canadenc, **Leonard Cohen**, gràcies a la seva interpretació de *Suzanne*, una cançó seva.

Aquest va ser el seu primer gran impacte, només sobrepassat el 1971 per *Amazing grace*, que va ser un èxit rotund als Estats Units i al Regne Unit. Judy Collins havia tocat a l'Orquestra Simfònica de Denver i va començar a tocar folk als locals de Denver amb l'objectiu de tocar al Greenwich Village de Nova York. Va aconseguir el seu anhelat passaport a la fama i el 1961 va gravar el seu primer disc, *A maid of constant sorrow*, que va ser molt ben rebut pel públic i la crítica especialitzada.

Imatge 7: Leonard Cohen i Judy Collins. Font: Internet

Els seus discs, en els que quasi no hi ha temes de collita pròpia, inclouen versions de Dylan, Seeger i altres amb el mateix estil, i si Judy Collins va triomfar com a intèrpret, **Buffy Sainte-Marie** va destacar com a autora.

Nascuda el 1941 a una reserva índia del Canadà, Buffy es va integrar en el folk amb la intenció de fer servir la seva música per reivindicar els drets dels pells roges. La seva exitosa presentació al Festival de Newport de 1963 li va proporcionar un gran impacte amb el tema *It's my way*. Un dels seus grans èxits com a autora va ser *Up where we belong*, el tema que Joe Cocker i Jennifer Warnes van interpretar a la pel·lícula *Oficial i cavaller* (Taylor Hackford, 1982).²

Imatge 8: Buffy Sainte-Marie. Font: Internet

Amb el pas al segle XX, molts dels artistes anteriors van continuar fent música però també en van aparèixer de nous, joves músics que van innovar amb instruments o gràcies a millores en els sistemes de producció musicals, fet que va provocar que dins del gènere del folk, es poguessin establir uns subgèneres amb diferències entre ells però mantenint un lligam en comú.

Tots aquests personatges que van marcar la història de la música folk i que he explicat en aquest apartat i tots els que s'hi han anat afegint amb el pas dels anys, han creat art amb un estil que **no preté la comercialitat de les seves obres com podríem trobar en d'altres gèneres** com el pop, sinó que **té l'objectiu de transmetre un missatge i fer renéixer les arrels de cada país**. Gràcies a aquestes figures és possible entendre l'evolució i la importància del gènere folk ja que han sigut les que han aconseguit donar-li vida, i per això n'estudiaré i analitzaré algunes d'elles en aquest treball, per poder entendre les característiques i elements que em permetran construir el meu propi àlbum musical d'aquest gènere.

² Extret de: *Gran Història de la Música*. vol.g, Barcelona, Salvat Editores S.A., 2001.

2.2.1. Pete Seeger, el gran impulsor del folk

De tots els artistes que he parlat a l'apartat anterior, no podia deixar passar l'oportunitat d'endinsar-me una mica més en la figura de **Pete Seeger** en el panorama del gènere folk. La seva feina com a folklorista no ha estat mai igualada per ningú; ell és el paradigma de **l'artista que subordina el seu art a la defensa de les causes que considera justes**. Va néixer el 3 de maig de 1919 a la ciutat de Nova York, i des de petit es va sentir atret per la cançó popular i interessat en investigar les seves arrels.

El 1938 va conèixer l'etnomusicòleg **Alan Lomax**, personatge decisiu a la seva vida. Va investigar durant molt de temps en els arxius de la Biblioteca del Congrés i, finalment, va decidir que havia arribat el moment d'estudiar sobre el terreny. Per fer-ho, només li va fer falta col·locar-se la guitarra a l'espatlla i començar a caminar. La seva preocupació era comunicar-se amb la gent i, per això, va utilitzar des dels escenaris més improvisats a les pàgines dels diaris. Per aconseguir el seu objectiu va ser essencial el recolzament moral i pràctic dels **germans Lomax** (Alan i John), del cantant de blues **Leadbelly** y de **Woody Guthrie**, que amb **Millard Lampell** i **Lee Hays** van acompanyar el seu grup, **The Almanacs Singers**, amb els que va recórrer molts quilòmetres. La unió amb Guthrie va durar fins a la mort d'aquest el 1967.

Imatge 9: Pete Seeger i Alan Lomax. Font: Internet

Imatge 10: Woody Guthrie. Font: Internet

En estallar la Segona Guerra Mundial (1939), Pete Seeger va haver d'anar al front. Quan va tornar, es va trobar al punt de mira de l'anomenada "caça de bruixes" del senador McCarthy, i a partir d'aquest moment va figurar a les llistes negres i va ser objecte de prohibicions que van afectar als seus concerts, per considerar-se aquests com actes subversius. Tot i així, juntament amb el grup que havia format, els **Weavers**, va anar-se'n a tocar a zones rurals en les que normalment no arribaven les estrelles de la indústria discogràfica. Va tocar amb els Weavers fins a finals dels anys cinquanta. En aquest moment es va convertir en l'ànima i el motor del nou folk i les seves gravacions van passar a ser del mític segell Folkways. Amb el ressorgiment del folk, **la seva veu va ser una de les més autoritzades per alçar-se en**

favor de la pau i dels drets humans. Imatge 11: The Weavers, Pete Seeger a dalt a l'esquerra. Font: Internet

Entre les peces del seu repertori destaquen *If I had a hammer* - que va llançar a la fama el cantant Trini López -; *Where have all the flowers gone* - basada en un poema rus del premi Nobel Mikhail Sholokhov - ; *Guantanamo* - la coneguda cançó basada en uns versos del poeta cubà José Martí - ; *I come and stand at every door* - del poeta turc Nazim Hikmet - ; *Tzena, tzena* - sobre un poema israelí - ; espirituals negres com *Oh freedom!* i *We shall not be moved*; *The lion sleeps tonight*; *Little boxes* i *We shall overcome*.

2.3. Subgèneres del gènere folk

El pas dels anys, els canvis culturals, l'evolució en els mètodes de producció i molts altres factors han fet que del gènere folk original com el de Pete Seegers n'anessin sortint subgèneres amb les seves pròpies distincions. Mentre que una de les característiques principals del folk és l'ús d'instruments molt tradicionals com la guitarra o el banjo, hi ha subgèneres que han introduït altres instruments com les guitarres elèctriques o el piano. A la següent taula mostraré les diferències entre els subgèneres del folk que s'han de tenir en compte a l'hora de crear un àlbum, ja que també es poden fer servir a les meves cançons.

Subgènere	Origen	Característiques	Referents
Indie-folk	Estats Units, dècades del 1990 i 2000 amb influències del folk i de l'indie-rock.	És un gènere que hibrida els sons acústics de les guitarres del folk tradicional amb instruments contemporanis com guitarres elèctriques.	-Elliott Smith -The Decemberists -Iron & Wine -Ani DiFranco -Manel
Folk rock	Estats Units i el Regne Unit, dècades del 1960 i 1970 amb influències del folk, el blues i el rock.	El caracteritzen les harmonies ⁽²⁾ vocals, instruments elèctrics sense masses pedals ⁽³⁾ i fins i tot instruments de vent.	-Neil Young -Donovan -The Byrds -Simon & Garfunkel -Joni Mitchell
Neofolk	Europa, sobretot al Regne Unit. Va sorgir durant la dècada de 1980 en els cercles musicals postindustrials.	Aquest gènere va sorgir de la música neoclàssica, que retorna a les formes musicals clàssiques. S'introdueix un instrument que no s'havia fet servir en el folk, el piano.	-Current 93 -Sol Invictus -Death in June -Nest -Blood Axis
Psych folk	Estats Units, a mitjans de la dècada de 1960. Va sorgir en un entorn cultural d'ús de drogues psicodèliques.	Relacionat amb l'acid folk que explicaré a continuació, parteix de l'ús d'instruments acústics afegint-hi un so atmosfèric i improvisació.	-Donovan -John Fahey -Comus -Incredible String Band -Pearls Before Swine
Acid folk	Regne Unit, a finals de la dècada de 1960 amb influències d'altres subgèneres del folk com el psych folk.	Amb l'ús d'instruments acústics, es coneix per ser l'oposat del rock pel seu so atmosfèric i les seves lletres sobre la natura, l'amor i la bellesa. Intenta evocar un estat de la ment associat amb les drogues psicodèliques.	-Incredible String Band -Fairport Convention -Pentangle -Ars Nova -Syd Barrett

Antifolk	Estats Units, dècada del 1980 amb influències del punk i del rock alternatiu.	És un subgènere que varia molt en funció de l'artista, però que sol ser poc polit en la producció, inclús es podria considerar experimental.	-Regina Spektor -Kimya Dawson -The Moldy Peaches -Adam Green -Jeffrey Lewis
Filk Music	Estats Units, dècada de 1970. És molt similar al folk però amb unes temàtiques molt específiques.	Els instruments més comuns en aquest subgènere són la guitarra acústica i els teclats. Es caracteritza per les seves temàtiques relacionades amb la ciència ficció, la fantasia i l'horror.	-Leslie Fish -Heather Alexander -Tom Smith -Kathy Mar -Three Weird Sisters
Freak Folk	Estats Units, finals de la dècada de 1960, amb equivalències amb el psych folk i el folk rock.	És molt semblant al psych folk però es caracteritza per ser música d'avantguarda, amb sons poc comuns, eclèctics, com poden ser els sons de joguines, instruments elèctrics del rock i molta percussió.	-Devendra Banhart -Johanna Newsom -Vetiver -CocoRosie -Grizzly Bear
Industrial Folk	Estats Units i el Regne Unit, durant la revolució industrial i abans que comencés tot aquest moviment de revitalització de la música tradicional que ara es coneix com a folk.	Actualment es considera un subgènere de la música folk, però va aparèixer abans que aquesta existís en sí com la coneixem ara. S'ha anat desenvolupant des del segle XVIII com a forma d'expressió dels treballadors de les fàbriques. Amb lletres molt variades com l'amor o la vida quotidiana, aquest subgènere va agafar una nova empenta quan va començar el moviment folk durant la dècada dels 60.	-Tanzwut -Gevolt -Шмели (Shmeli) -Virrasztók -Sanguis in Note

3. PROGRAMES DE NOTACIÓ I PRODUCCIÓ MUSICAL

Abans de finalitzar el marc teòric d'aquest treball, he considerat important incloure un apartat en el qual investigar sobre els diferents recursos que existeixen a l'hora de notar i produir música, per tal de valorar quins són aquells programes que jo voldré utilitzar a la meua part pràctica. Per entendre el funcionament d'aquests programes, primer de tot també explicaré en què consisteixen la notació i la producció musical.

3.1. Programes de notació musical

Els programes de notació musical són aquells que tenen la funció de representar de manera gràfica una forma musical i, per tant, això permet als músics interpretar una peça tal com l'autor/a desitja que s'interpreti. També són un recurs molt efectiu a l'hora d'analitzar-les, ja que veure-les escrites facilita extreure'n una estructura, els diferents instruments que hi intervenen, el compàs, les dinàmiques, etc.. El sistema de notació més utilitzat en l'actualitat és el sistema gràfic occidental que consisteix en representar sobre un **pentagrama**⁽⁴⁾ una sèrie de signes o figures musicals. També n'hi ha de més moderns, molt utilitzats actualment, en els quals només s'escriuen els acords base de les melodies amb lletres.

La manera més senzilla de notar peces musicals és escrivint-les a mà sobre un paper pautat amb pentagrames, però gràcies a l'avenç de les tecnologies podem trobar molts programaris que ens permeten escriure-les a través d'un dispositiu amb un resultat final més estètic. N'hi ha tant de pagament com de gratuïts. A continuació mostraré els més utilitzades.

Nom	Descripció	Subscripció
	És el <i>software</i> de notació més antic, dels més complets, però a la vegada molt complex d'utilitzar per la seva professionalitat. És una bona opció per a músics o compositors/es experts.	De pagament
	Aquest és probablement el <i>software</i> més utilitzat de tots, tant per músics, professors de música, estudiants, compositors, etc. És molt fàcil d'utilitzar i a la vegada molt complet.	Gratuïta
	L'avantatge que té aquest programa és que permet fer-lo servir <i>online</i> sense la necessitat de descarregar cap <i>software</i> . És molt similar al Musescore.	Gratuïta

3.2. Programes de producció musical

Els programes de producció musical són dissenyats per poder editar, gravar, mesclar i masteritzar arxius d'àudio digitals. Permeten crear música mitjançant l'ús de pistes d'àudio en les quals es poden afegir molts instruments diferents per tal d'obtenir una peça musical.

Aquests programaris també tenen les següents funcions:

- afegir efectes de so a les pistes.
- retallar o unir àudios, per tal de que quadrin els *tempos*⁽⁵⁾.
- incorporar instruments digitals addicionals des del mateix programa.
- controlar aspectes com el volum o la velocitat de les pistes d'àudio.
- importar o exportar àudios.
- etc.

Totes aquestes funcions utilitzades correctament són les que ens permetran crear una peça musical única i cohesionada. Els programes més coneguts per tal d'aconseguir-ho són els següents:

Nom	Descripció	Subscripció
Garageband 	Aquest programa és molt popular entre principiants per la seva simplicitat i la facilitat que ofereix per gravar. L'inconvenient que té és que només es pot utilitzar en dispositius Apple.	Gratuïta
Audacity 	Amb un sistema multipista i molt similar a Ableton Live, permet la producció de manera senzilla i intuïtiva.	Gratuïta
Ableton Live 	És un dels programes més populars ja que té un disseny que facilita molt el seu ús, i també perquè inclou molts paquets de sons i instruments molt complets per tal de poder-los afegir a les creacions.	De pagament, amb una prova gratuïta de 60 dies.

4. ANÀLISI D'ARTISTES

Després de situar-me en el context històric en què va començar i ha anat evolucionant el gènere folk, els subgèneres que han anat sorgint amb el pas del temps i després d'haver-ne conegut els/les artistes més importants i els programes per crear el meu àlbum, en aquesta part del treball duré a terme una tasca d'anàlisi de diferents cançons de folk.

L'objectiu principal d'una anàlisi musical és **comprendre perquè una obra està feta d'una determinada manera**. És a dir, quina era la intenció de l'autor/a a l'hora de crear-la, quins instruments va utilitzar, com la va produir, quines característiques estilístiques li va donar a l'hora de fer-la, etc. Una anàlisi musical és el mètode per entendre la música en tota la seva dimensió i també és una eina molt útil a l'hora de compondre, ja que l'única manera d'aprendre'n és assimilant les tècniques, estils i motivacions d'aquells que ens han precedit i als que tenim de referents.

Com que l'objectiu d'aquest Treball de Recerca és el de crear un petit àlbum del gènere folk, tot i ja haver après moltes de les seves característiques en els apartats anteriors, també he considerat que seria molt enriquidor poder escoltar i analitzar cançons per tenir una guia a l'hora de compondre.

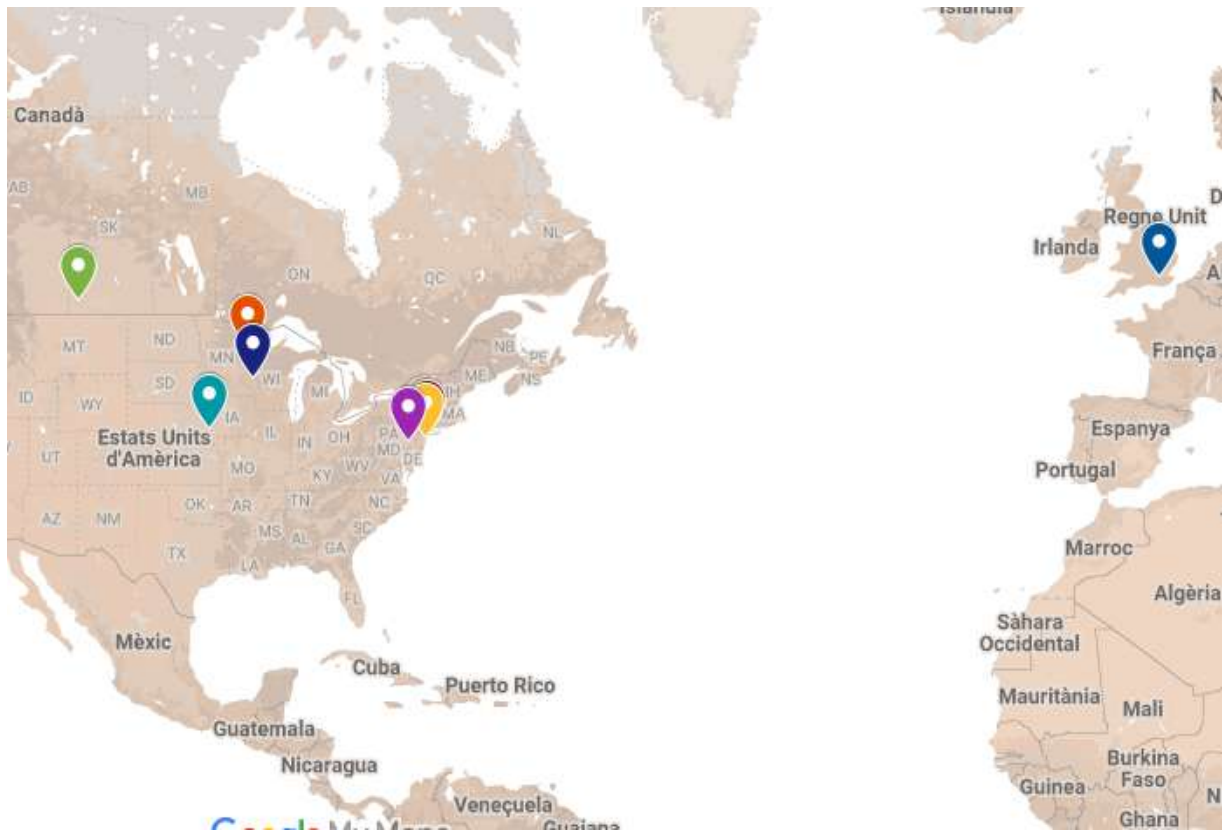
Per tal de decidir quines obres analitzar tenint en compte la varietat històrica i cultural, he dut a terme una extensa selecció d'artistes segons la seva rellevància, origen i etapa musical en aquest gènere i n'he acabat triant un per a cada dècada des dels inicis del moviment del gènere folk fins a l'actualitat. A més, també n'he escollit uns quants de casa nostra per a també poder valorar les característiques del folk en català. Durant aquest procés, he anat veient que hi havia alguna cançó de cada artista que destacava especialment sobre les altres als meus ulls, ja fos per la seva lletra, la seva musicalitat o per la seva popularitat (criteris totalment subjectius). Per això, també he destinat moltes estones a intentar trobar la cançó més adequada per analitzar en cada cas però també que m'atraïés personalment per poder-ne extreure aspectes que pogués aplicar o desenvolupar en la creació de les meves pròpies cançons.

Com que a l'hora de fer les anàlisis és molt important determinar-ne l'estructura per tal de tenir la informació organitzada d'igual forma en cadascun d'ells, a continuació explicaré detalladament quina serà aquesta estructura amb les seves diferents parts i què hem de tenir en compte a l'hora d'analitzar. Hi ha moltes tècniques d'anàlisi avançades, o sigui que el que presentaré i utilitzaré jo no és l'única possible, però aquesta és la que considero més pràctica i clara. Seguiré aquests tres passos:

- En primer lloc, és indispensable adquirir una visió prèvia d'allò que estudiaré. Això vol dir documentar-me una mica sobre l'autor de l'obra, el seu estil a l'hora de compondre, la seva discografia, la cançó i el context en el que s'ha creat, etc.
- Després de fer aquesta recerca prèvia sobre la cançó escollida, realitzaré una fitxa tècnica de cadascuna de les peces amb les seves característiques tonals, rítmiques i estilístiques. Això vol dir analitzar-ne la **tonalitat**⁽⁶⁾, el **compàs**⁽⁷⁾, els instruments utilitzats, la lletra de la cançó, etc. Al costat de cada fitxa tècnica, inclouré un codi QR que ens permetrà escoltar la cançó analitzada.
- Per últim, inclouré als annexos la lletra de la cançó juntament amb els acords que l'acompanyen. La lletra, organitzada en versos i estrofes, estarà ressaltada en colors diferents segons el seu tipus (estrofa, tornada, pont, etc.) per tal de poder veure molt visualment l'estructura i el desenvolupament de cada cançó.

Tots els artistes, amb les seves cançons respectives, es troben distribuïts entre els següents dos apartats: un per als artistes internacionals i un altre per als artistes nacionals i he afegit un mapa a cadascun dels apartats per poder-los situar. A més, a cadascun li correspon un color diferent segons la dècada en la qual la seva cançó analitzada pertany. D'artistes internacionals n'analitzaré des de la dècada dels 50 fins a la dècada de 2020, però d'artistes catalans n'analitzaré a partir de la dècada dels 60, ja que aquí el moviment folk hi va arribar més tard que a Amèrica i que al Regne Unit. L'últim que analitzaré serà de la dècada de 2010 pel fet de que la dècada de 2020 fa tot just dos anys que ha començat i encara no hi ha gaire material d'aquest gènere per analitzar.

4.1. Anàlisi d'artistes internacionals

Mapa 2: Mapa de la procedència dels artistes internacionals analitzats. Font: Pròpia

Artistes per analitzar:

- **Pete Seeger** - Nova York, Nova York, Estats Units d'Amèrica
- **Bob Dylan** - Duluth, Minnesota, Estats Units d'Amèrica
- **Joan Baez** - Nova York, Nova York, Estats Units d'Amèrica
- **Buffy Sainte-Marie** - Piapot, Saskatchewan, Canadà
- **Elliott Smith** - Omaha, Nebraska, Estats Units d'Amèrica
- **Noah and the Whale** - Twickenham, Regne Unit
- **Bon Iver** - Eau Claire, Wisconsin, Estats Units d'Amèrica
- **Taylor Swift** - Reading, Pennsilvània, Estats Units d'Amèrica

4.1.1. Pete Seeger, anys 50

Pete Seeger va néixer a Nova York i després de graduar-se en periodisme a la Universitat de Harvard va començar a rescatar cançons tradicionals. Va escriure *If I had a hammer* que va aconseguir molt d'èxit interpretada per Peter, Paul & Mary i versionada per artistes com Johnny Cash o Aretha Franklin.

Imatge 12: Pete Seeger. Font: Internet

***If I had a hammer* - Pete Seeger**

Àlbum: *Peter, Paul & Mary*

Tonalitat: Do Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: G, C, Em i F

Instrumentació: banjo

Lletra: himne progressista que parla del moviment obrer escrit per a ser cantat a manifestacions per la igualtat.

4.1.2. Bob Dylan, anys 60

Nascut a Duluth, Minnesota, i va ser el gran revolucionari de la cançó-text. Va donar-se a conèixer al Festival de Folk de Newport i va convertir-se en la revelació del Greenwich Village. Va aconseguir l'èxit amb el seu tema *Blowin' in the wind*.

Imatge 13: Bob Dylan. Font: Internet

***Blowin' in the wind* (1963) - Bob Dylan**

Àlbum: *The Freewheelin' Bob Dylan*

Tonalitat: Re Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: D, G, A i Bm

Instrumentació: guitarra i harmònica

Lletra: considerada cançó de protesta, té una sèrie de preguntes retòriques sobre temes com la pau, la guerra i la llibertat.

4.1.3. Joan Baez, anys 70

Va néixer a Staten Island, Nova York i l'inici definitiu de la seva carrera també es va produir al Festival de Folk de Newport als divuit anys, lloc on anys més tard tocaria amb Bob Dylan amb qui mantindria una estreta relació. *Diamonds and rust* és probablement la seva cançó més famosa, del gènere folk amb matisos del rock.

Imatge 14: Joan Baez. Font: Internet

***Diamonds and rust* (1975) - Joan Baez**

Àlbum: *Diamonds and rust*

Tonalitat: Fa menor **Compàs:** 4/4

Acords principals: Fm, C#, G# i D#

Instruments: guitarra acústica, baix, òrgan Hammond, piano i percussió.

Lletra: parla de la relació amb Bob Dylan quan ell era una estrella i ella el seu refugi.

4.1.4. Buffy Sainte-Marie, anys 80

Cantautora indígena canadenca, va ser adoptada per un família de Massachussets. Més tard va tornar al seu poblat i va basar la seva carrera musical en la cultura ameríndia. La seva cançó *Up where we belong* de la pel·lícula *Oficial i cavaller* va rebre un premi Oscar a la millor banda sonora.

Imatge 15: Buffy Sainte-Marie. Font: Internet

***Up where we belong* (1982) - Buffy Sainte-Marie** **Instruments:** piano i percussió

Àlbum: *An officer and a gentleman*

Tonalitat: Re Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: D, G, Gm, Em i A

Lletra: és un himne amorós

que diu que la felicitat es troba en

afrontar el futur sense mirar enrere.

4.1.5. Elliott Smith, anys 90

Nascut a Omaha, va ser conegut per la seva nominació als premis Oscar per la cançó *Miss Misery* i també per l'èxit de la cançó *Between the Bars*. Va lluitar contra la depressió, l'alcoholisme i la drogoaddicció, temes habituals a les seves lletres. Va morir el 2003 sota circumstàncies molt estranyes, per assassinat o suïcidi.

Imatge 16: Elliott Smith. Font: Internet

***Between the bars* (1997) - Elliott Smith**

Àlbum: *Either/Or*

Tonalitat: Sol menor **Compàs:** 3/4

Acords principals: Gm, D#, A#, D i D#m

Instruments: guitarra acústica

Lletra: aquesta cançó parla del poder que té l'addicció a l'alcohol sobre ell, que li treu tot el dolor.

4.1.6. Noah and the Whale, dècada dels 2000

Banda britànica de folk formada per set membres que va arribar a tocar a festivals i estadis importants fins el 2015. El seu primer àlbum va escalar fins a la cinquena posició al Regne Unit, recuperant el folk anglès que havia patit una recaiguda.

Imatge 17: Noah and the Whale. Internet

***5 years time* (2008) - Noah and the Whale**

Àlbum: *Peaceful, the world lays me down*

Tonalitat: Do Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: C, F i G

Instruments: ukulele, violí i flauta

Lletra: és una peça optimista que imagina tot el que podria passar de bo en un futur a una parella.

4.1.7. Bon Iver, dècada del 2010

És un grup de folk i indie folk nord-americà fundat pel cantautor Justin Vernon i tres membres més. El 2012 van guanyar el Grammy a millor artista nou i a millor àlbum alternatiu, les seves cançons més famoses són *For Emma*, *Forever Ago* i *Holocene* del seu segon àlbum, que també va ser premiada amb un Grammy com a millor cançó de l'any.

Imatge 18: Justin Vernon. Font: Internet

Holocene (2011) - Bon Iver

Àlbum: *Bon Iver, Bon Iver*

Tonalitat: Do# Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: C#, A#m, G# i F#

Instruments: guitarres acústiques i elèctriques, piano i percussió.

Lletra: porta el nom d'un període de la prehistòria postglacial que també és el nom d'un bar de Portland on el cantant va patir molt. És una cançó de rendició.

4.1.8. Taylor Swift, dècada del 2020

Taylor Swift és una cantautora de Pennsilvània, una de les figures més importants i reconegudes al món de la música actual. Va tenir els seus inicis a la música country, va passar pel pop i el 2020 va llançar dos àlbums de gènere folk escrits i gravats en confinament, *Folklore* i *Evermore*. Una de les raons principals de l'elecció d'aquest tema pel meu Treball de Recerca va ser el descobriment de la música folk gràcies a ella, que ha sigut sempre la meva cantant referent per les seves lletres però també per aquesta diversitat i variabilitat que ofereix la seva música.

Imatge 19: Taylor Swift. Font: Internet

L'anàlisi dut a terme és el de la cançó *Willow*, el primer *single* d'*Evermore*.

Willow (2020) - Taylor Swift

Àlbum: *Evermore*

Tonalitat: Mi menor **Compàs:** 4/4

Acords principals: C#, A#m, G# i F#

Instruments: piano, guitarres acústiques i elèctriques, baix, percussió i sintetitzadors.

Lletra: la cançó tracta la intriga, el desig i la complexitat que suposen estimar a algú. Ho explica a través de metàfores relacionades amb un sauze, que és *willow* en català. Té una estètica romàntica i molt mística.

4.2. Anàlisi d'artistes nacionals

Mapa 3: Mapa de la procedència dels artistes nacionals analitzats. Font: Pròpia

Artistes per analitzar:

- **Maria del Mar Bonet** - Palma de Mallorca, Illes Balears
- **Jaume Sisa** - Barcelona, Catalunya
- **Lluís Llach** - Verges, Catalunya
- **Companyia Elèctrica Dharma** - Barcelona, Catalunya
- **Manel** - Barcelona, Catalunya
- **Sílvia Pérez Cruz** - Palafrugell, Catalunya

4.2.1. Maria del Mar Bonet, anys 60

Nascuda a Palma de Mallorca el 1947, als 20 anys quan va traslladar-se a Barcelona i va entrar al grup “Els Setze Jutges”, format per cantautors catalans. El 1968 li van prohibir cantar una de les seves cançons més conegudes, *Què volen aquesta gent?*.

Imatge 20: Maria del Mar Bonet.

Què volen aquesta gent? (1968) - Maria del Mar Bonet

Àlbum: *Alenar*

Tonalitat: Re menor **Compàs:** 12/8

Acords principals: Dm, A, C i F

Instruments: guitarra espanyola

Lletra: d'un poema de Lluís Serrahima, denuncia la repressió franquista explicant la mort de Rafael Guijarro per la policia. No es podia cantar ni emetre a la ràdio.

4.2.2. Jaume Sisa, anys 70

Cantautor català nascut a Barcelona el 1948, la seva música donava una gran importància a la tradició i a la imaginació, es definia com a galàctic. Va col·laborar amb Pau Riba, Maria del Mar Bonet i altres compositors catalans de renom.

Imatge 21: Jaume Sisa. Font: Internet

Qualsevol nit pot sortir el sol (1975) - Jaume Sisa

Àlbum: *Qualsevol nit pot sortir el sol*

Tonalitat: La menor **Compàs:** 4/4

Acords principals: C, G, Am, E i F

Instruments: piano i violí

Lletra: és una cançó amb un contingut fantàstic, molts personatges infantils i amb un missatge d'esperança que ha fet que es transmetés de generació en generació.

4.2.3. Lluís Llach, anys 80

Nascut a Girona el 1948 però molt arrelat al seu poble de la infància, Verges, és un dels referents més importants de la música catalana. Va estar al grup dels Setze Jutges i la seva música és molt reivindicativa, la lletra hi juga un gran paper.

Imatge 22: Lluís Llach. Font: Internet

País petit (1980) - Lluís Llach

Àlbum: *Verges 50*

Tonalitat: Fa Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: F, Am, Dm i C

Instruments: piano, guitarra elèctrica, bateria
Lletra: en aquesta cançó ret homenatge a Verges, l'Empordà i Catalunya. Parla dels límits del seu país durant la seva infància i el seu vincle amb ell

4.2.4. Companyia Elèctrica Dharma, anys 90

És un grup català del barri de Sants de Barcelona, fundat pels tres germans Fortuny. Fusionant la música tradicional amb altres gèneres com el jazz, el rock o la psicodèlia, ha creat himnes com *La presó del rei de França*.

Imatge 23: Companyia Elèctrica Dharma

***La gent vol viure en pau* (1994) - Companyia Elèctrica Dharma**

Àlbum: *20 anys Dharma*

Tonalitat: Mi Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: E, B, D, A, C i G

Instruments: guitarra, bateria, teclat i tenora

Lletra: té una lletra reivindicativa que parla de la bellesa de Catalunya, i de com està envoltada de gent que no l'estima.

4.2.5. Manel, anys 2000

El grup es va fundar a Barcelona i a les seves cançons barreja la música pop amb la folclòrica. El seu primer disc, *Els millors professors europeus*, va guanyar el premi Enderrock a millor disc pop-rock de l'any. Han sigut una banda molt influent.

Imatge 24: Manel. Font: Internet

***Ai, Dolors* (2008) - Manel**

Àlbum: *Els millors professors europeus*

Tonalitat: Fa Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: F, Gm, C, Dm i Am

Instruments: guitarra acústica i caixa

Lletra: s'adreça a la receptora de la cançó durant una festa o un ball, i va explicant tot el que passa en aquest lloc veient que la relació arriba a un final.

4.2.6. Sílvia Pérez Cruz, anys 2010

Filla dels músics Càstor Pérez i Glòria Cruz, es va graduar en cant-jazz a l'ESMUC. És una artista molt reconeguda per la seva versatilitat en gèneres musicals diferents. La seva obra més destacada és probablement *Vestida de nit*, escrita pels seus pares.

Imatge 25: Sílvia Pérez Cruz. Internet

***Vestida de nit* (2017) - Sílvia Pérez Cruz** **Instruments:** guitarra acústica i caixa

Àlbum: *Vestida de nit*

Tonalitat: Mi menor **Compàs:** 4/4

Acords principals: Em, Am, D, B i E

Lletra: amb lletra de la seva mare i música del seu pare, és un elogi a un paisatge marítim únic i màgic, segurament de l'Empordà.

4.3. Conclusions extretes de les anàlisis

Un cop realitzades les anàlisis d'aquestes peces, procediré a fer un petit resum de totes aquelles característiques o idees extretes que considero rellevants a l'hora de crear el meu petit àlbum de gènere folk.

En primer lloc, un tret que es repeteix en la gran majoria de les cançons, sobretot en les més antigues, és l'**ús de tonalitats majors a les cançons**. Aquest tipus de tonalitats, a diferència de les menors, tenen una sonoritat més jovial, que va relacionada amb les temàtiques que tractaven ja en un principi les cançons folklòriques, com els temes de protesta. L'ús d'aquestes tonalitats també es deu a la relació d'aquestes peces a les cançons populars transmises de generació en generació, les quals solien estar escrites en una tonalitat major.

El **compàs** més present a les cançons analitzades és el **4/4**, que es constitueix de quatre pulsacions de negra per cada compàs. És una unitat de temps molt còmoda a l'hora de compondre ja que ofereix moltes possibilitats rítmiques.

Un altre aspecte a tenir molt en compte a la part pràctica és la **importància en l'elecció dels instruments** que utilitzaré. Com hem pogut descobrir en el marc teòric, un dels trets característics de la música folk és l'ús d'instruments acústics, i això ho hem pogut comprovar amb les anàlisis realitzades. La gran majoria de peces estan formades amb guitarres i altres instruments de corda com el violí o el banjo. Sobretot en cançons d'artistes nacionals, també hi trobem instruments acústics com la flauta, l'harmònica o la percussió. En algunes peces inclús hi ha piano, una aportació que va fer el subgènere del neofolk al gènere del folk, o guitarres elèctriques que venen del folk-rock.

Les temàtiques de les cançons són increïblement variades, però un aspecte que totes tenen en comú i el qual és el que dóna sentit a l'art és que **allò que s'hi vol transmetre surt de les vivències, dels sentiments, de la creativitat de l'autor/a**. Totes les peces són el resultat de la necessitat del/la compositor/a de dir alguna cosa i que aquesta fos escoltada. És summament important que jo, com a artista, sigui capaç de crear des d'un punt de vista molt íntim, que sàpiga transmetre allò que sento a través de la meva música. Això és el que fa que quelcom sigui realment únic.

5. CREACIÓ D'UN ÀLBUM DEL GÈNERE FOLK

5.1. Pròleg

D'una manera o altra la música sempre ha format part de la meva vida. Des de les cançons de bressol que em cantaven els meus pares per adormir-me quan era un nadó i les cançons populars que m'ensenyaven a l'escola fins a les balades de **Taylor Swift** que canto a ple pulmó a la meva habitació. En retrospectiva, la meva vida ha anat passant sempre amb alguna melodia de fons, i això, inevitablement, ha construït facetes de la meva persona que sense la gran influència musical que he tingut no hauria pogut conèixer.

Podria dir que porto el fet de cantar a la sang, ja que tot i no tenir familiars músics, canto des de que tinc ús de la raó i sempre ha format part de la meva manera de ser. Com que a casa van veure la meva passió per la música des de ben petita, de seguida em van apuntar a la coral i, poc més tard, a l'Escola de Música, on he estudiat des de llavors. No sempre ha estat fàcil portar-ho tot a la vegada, ja que un altre aspecte de mi a tenir en compte és la gran quantitat d'aficions que em mouen, com el patinatge artístic, que fa dotze anys que practico, o la lectura, la pintura, l'arquitectura, etc. Tot i constituir un ventall molt divers, totes les meves aficions tenen una cosa en comú, la seva vessant artística. Sóc una persona amb hipersensibilitat i he trobat en l'art una manera d'expressar-me i d'obtenir respostes. La música m'ha sigut un recurs molt útil a l'hora de canalitzar les emocions i suposo que és per això que vaig començar a escriure les meves pròpies cançons durant el confinament.

L'estiu de 2020, en plena pandèmia mundial, Taylor Swift va treure un àlbum anomenat *Folklore*, i més tard el seu germà, *Evermore*. Són dos treball discogràfics creats totalment en confinament domiciliari, amb cançons del gènere folk i dels seus subgèneres. Aquests van marcar un canvi en la meva manera de veure la música, de fer música. Vaig descobrir un gènere completament desconegut per a mi però que em va despertar un gran interès i no vaig poder evitar pensar en com seria escriure una obra musical com ho havia fet ella.

Quan va ser l'hora de triar el tema del meu treball de recerca, vaig tenir molt clar que el volia adscriure a l'àmbit artístic, i més concretament al musical. Llavors, se'm va acudir que jo també podia intentar crear un àlbum musical i que seria molt interessant per al meu treball fer-lo del gènere folk, ja que no en coneixia pràcticament res i podia ser un procés molt enriquidor per a mi anar descobrint-lo amb la finalitat de crear l'àlbum.

Hi ha molts aspectes a tenir en compte a l'hora de crear una obra d'aquest calibre. Un àlbum ha de tenir una cohesió global, totes les seves parts han de connectar-se entre elles, però cadascuna d'elles ha de ser capaç de valer-se per si sola i tenir elements que la diferencien de les altres. A més, com a representació artística que és un àlbum musical, ha de comptar amb una certa estètica que l'artista li dona segons el missatge que vol transmetre. A part de la música, és molt important que també aconseguim expressar-nos amb la portada que li posem a l'àlbum, la tipografia utilitzada, els videoclips de les cançons... Tots aquests elements acabaran de configurar el nostre treball discogràfic i cal que tots ells tinguin un sentit.

Arribat aquest punt del treball, ha arribat l'hora de posar en pràctica tot allò que he anat aprenent al llarg de la vida i, especialment, en aquest viatge. No és un procés gens fàcil, primer de tot ve la creació, que requereix una gran introspecció i la predisposició de compartir allò més personal amb l'art que fas. La gravació és el següent pas. Calen les eines adequades i el coneixement necessari sobre com fer-les servir per aconseguir que allò que hem creat de manera més rudimentària pugui gravar-se amb qualitat per tal de després editar-ho. Llavors, toca la part del procés que m'és més desconeguda, la qual és la producció. No tinc cap tipus d'experiència en producció musical, però justament aprendre'n és un dels objectius plantejats en aquest treball.

Un cop acabades les cançons, s'ha de crear la portada i l'estètica visual desitjada per al nostre àlbum, que també s'aconsegueix a través dels videoclips. El pas final és compartir-ho a les xarxes socials i plataformes musicals, amb l'objectiu de que la meua música arribi a aquella gent que necessiti escoltar-la.

Ha estat un treball llarg i complicat, amb entrebancs que he anat superant pas a pas, però sento un gran orgull pel resultat final del meu àlbum, el procés del qual explicaré detalladament a continuació.

5.2. *Viatge al centre de l'Univers*, concepte general de l'àlbum

L'àlbum *Viatge al centre de l'Univers* va néixer durant l'agost de 2022 en una “petita habitació de casa meva”. No va ser un projecte d'un dia, durant els mesos previs vaig dur a terme una recerca i documentació molt àmplia per poder, finalment, seure i crear.

Tot i així, escriure una cançó no és tan fàcil com sembla. No n'hi ha prou amb voler fer-la, sinó que s'ha de tenir molt clar què volem dir, què volem transmetre. *La inspiració no es busca, en el moment més inesperat et troba* i per això és molt important ser pacient i deixar que aparegui, com m'agrada dir-li a mi, la “bombeta”.

A l'inici del procés de creació, em va costar molt arrancar a escriure, crec que un factor que també hi va jugar un paper molt important va ser la por de no saber per on començar i de no saber com afrontar un projecte de tals magnituds sense experiència prèvia. Finalment, un dia de principis d'agost vaig tenir una idea per escriure la primera cançó i la vaig gravar i produir. El concepte general d'aquest àlbum va començar a definir-se amb la segona cançó i un cop acabada aquesta (la cançó que comença l'àlbum segons l'ordre definitiu) només em va faltar una peça per acabar d'escriure la història i vaig veure exactament què havia d'explicar aquella obra per tal d'enllaçar totes les meves idees.

L'àlbum consta de tres cançons i té un personatge principal que surt a totes i cadascuna de les cançons. Aquesta persona sóc jo, he plasmat tot el que sóc en aquestes obres i això ha requerit una introspecció mai abans duta a terme i un fet que m'aterrava, el qual era mostrar allò més íntim que sento en aquest àlbum. A la segona cançó apareix un nou personatge, en aquest cas imaginari, que canviarà totes les perspectives de l'altre i sense saber-ho, l'impulsarà a emprendre un viatge junts a través de “l'Univers”.

Un cop escrites, gravades i produïdes les cançons, procés que explicaré detalladament en els apartats següents, va ser el moment de posar-li nom al meu àlbum. Increïblement, no va ser una tasca complicada perquè tenia una narrativa molt ben definida i se'm va acudir un títol que donava molt de joc. Tal com es va veient a través de l'àlbum, al final d'aquest hi té lloc l'inici d'una experiència a través de l'espai que és el significat literal del títol, *Viatge al centre de l'Univers*.

A més, aquest títol té un rerefons molt personal. El projecte dut a terme en aquest treball m'ha fet créixer com a artista, sobretot perquè ha implicat un procés d'autoconeixement i del que sóc com a persona i del que sento molt gran, això és el que requereix l'art. Jo mateixa sóc en si un petit Univers, aquest també ha estat el meu viatge per descobrir allò que es troba en el més interior de mi.

Un cop arribat aquest punt, l'únic que li faltava al meu àlbum era donar-li una portada que transmetés allò que jo havia volgut aconseguir amb la música, a través d'una imatge. No tenia gaire clar com volia que fos, primerament tenia la idea de mostrar-me en un punt llunyà de la fotografia, i que la gran majoria de l'enquadrament fos un cel estrellat enmig d'un camp de gespa. L'inconvenient és que és molt complicat captar una imatge amb prou llum com per definir-se la meua silueta però sense eclipsar el cel perquè es veiessin les estrelles.

Vaig acabar descartant aquesta idea però en va sorgir una de nova: una fotografia molt més propera, on es mostrés el meu perfil i de fons el cel del capvespre. Per dur-la a terme no em va caldre res més que la càmera Nikon de la meua mare i un trípode. El terrat de casa meua va ser l'escenari on vaig capturar la que seria la portada definitiva del meu àlbum. Vaig tenir la idea d'afegir-hi il·lustracions d'estrelles i planetes dibuixades per mi mateixa en un full en blanc que vaig escanejar per tal de retallar-ne els dibuixos digitalment, canviar-los el color i poder-los posar sobre de la caràtula. A més, també vaig escriure el títol de l'àlbum de la mateixa manera i el vaig escanejar i enganxar sobre la imatge per obtenir la visió que tenia de la meua portada. Aquest títol amb la meua tipografia és també el que es pot veure a l'encapçalament de cada pàgina d'aquest treball. És com la meua petita marca.

Com més tard vaig fer amb els videoclips, volia que l'estètica del meu àlbum fos molt senzilla i casolana, inclús una mica *vintage* a poder ser. Ho vaig aconseguir posant digitalment, tant a la portada com als vídeos, un filtre de càmera antiga que afegeix textura a les imatges i que li ha donat a l'àlbum el resultat que desitjava.

En motiu de les bases d'aquest premi no mostraré la meua portada ja que s'hi mostra la meua cara, però al destacar que també és un punt important de la part artística d'aquest treball.

Aquesta és la història que m'he imaginat i a la qual podreu endinsar-vos a continuació. Tot i així, no és l'única història possible. Quan un públic escolta una mateixa cançó, el camí que han recorregut les persones que el formen no és mai el mateix, cadascú ha tingut unes experiències diferents i digui el que digui el missatge d'aquella cançó cadascuna de les persones que l'escoltin se la farà seva i li posarà el seu significat. Espero que quan algú escolti les meves cançons, també es produeixi aquest efecte tan màgic i puguin posar-hi la seva història.

5.3. Creacions artístiques

5.3.1. *El balcó de casa meva*

Àudio

5.3.1.1. Creació poètica

La primera cançó del meu àlbum porta per títol *El balcó de casa meva*. Aquesta va ser la segona creació que vaig gravar i produir tot i que la vaig escriure la primera, a finals de gener d'aquest any. És probablement la cançó més personal de totes, ja que va sorgir en un moment complicat de la meua vida, en el qual em trobava molt perduda i en un estat molt fràgil. Com a artista, totes les cançons que creo tenen almenys una petita part de mi, floreixen de les meves vivències. N'hi ha de positives i de negatives, però jo trobo un confort especial en escoltar i crear cançons més aviat tristes, ja que és en els moments d'incertesa i dolor quan realment necessitem l'art per desafogar-nos i per intentar buscar respostes.

La lletra és la següent:

El balcó de casa meva

Al balcó de casa meva
hi ha tres testos i una flor,
viu amb l'aigua de la pluja,
no és que la regui pas jo.

No li toca mai el sol
perquè mira cap al nord,
deu ser l'aigua de la pluja
i una miqueta de sort.

Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,
sol durar ben poc i el que toco,
tot el que toco sempre es mor.

El balcó té unes rajoles
de ceràmica marró.
Hi vaig descalça, veig la plaça
en ple mes de juliol.
Entre testos, testos buits,
testos buits sense cap planta
i una flor que no rego
i mica en mica es deshidrata.

Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,
sol durar ben poc i el que toco,
tot el que toco sempre es mor.
Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,
sol durar ben poc i el que toco,
tot el que toco sempre es mor.

Obro ferides, gasto l'oxigen
que no m'arriba als pulmons.
El meu voltant gira, ja no respira
i la flor ben pansida es mor.

Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,
sol durar ben poc i el que toco,
tot el que toco sempre es mor.

Obro ferides, gasto l'oxigen
que no m'arriba als pulmons.
El meu voltant gira, ja no respira
i algun dia sortiré al balcó
i no hi haurà cap flor.

La primera estrofa comença mostrant un escenari quotidià de la meua vida, que és el balcó de casa meua. És un lloc on, especialment a l'estiu, hi passo moltes hores fent activitats diverses com llegir, escoltar música, menjar, escriure, etc. Aquest balcó té uns quants testos però n'hi ha alguns que no tenen plantes perquè m'oblido de regar-les i es moren. A partir d'aquest escenari va sorgir la primera idea de la cançó, que va ser la de fer servir la metàfora de que se'm morissin les flors per relacionar-la amb el conflicte personal que estava vivint en aquell moment.

Tots haurem sentit alguna vegada la frase "amb esforç, tot és possible". Doncs el passat hivern vaig adonar-me de que no és certa, no sempre s'aconsegueix tot el que es vol. Et pots esforçar moltíssim per aconseguir una fita, pots entregar-t'hi amb cos i ànima i no aconseguir-la. Això és el que em va passar a mi. Em trobava en un moment molt feliç de la meua vida, tot semblava anar bé i tot semblava sortir-me rodó. Acabava de començar l'any i tenia molt bones esperances pel que m'esperava aquell any, però un dia va canviar tot. Va ser com si em tallessin les ales, i en aquell instant vaig començar a dubtar sobre si realment tot allò que havia lluitat havia valgut la pena. Si totes les hores que hi havia destinat havien sigut envà i si era millor tirar la tovallola d'una vegada per totes. Va ser un daltabaix molt dur per a mi personalment, ja que he destinat pràcticament tota la meua vida a aquesta passió que tinc per un esport, i una caiguda així toca molt la teua autoestima. Comences a pensar que no ets prou bona o prou mereixedora d'allò que desitges, que el que fas mai és suficient, i també fa molt mal veure com hi ha gent al teu voltant que ho aconsegueix i que tu, per molt que t'hi esforcis, no hi puguis arribis mai.

Això és el que explica aquesta cançó, que sempre que les coses van massa bé és perquè en algun moment poden deixar de fer-ho. Que moltes vegades, l'esforç i la passió que hi poses no són els únics factors en joc i qualsevol trompada pot fer-ho trontollar tot.

Ara puc dir que no vaig tirar la tovallola, que va ser una ferida profunda, però que ha cicatritzat. He trobat la felicitat en llocs nous que mai hauria imaginat que existirien, i tot i que la cicatriu sempre hi serà, tinc certa esperança de que algun dia ho aconseguiré. L'esperança és sempre l'últim que es perd.

5.3.1.2. Creació musical i diari de producció

Vaig començar aquesta cançó escrivint-ne la lletra. El meu procés creatiu és sempre bastant semblant, ja que quan sento la necessitat de crear una cançó sol ser per canalitzar alguna emoció que sento i, per tant, el tema de la peça i la lletra són el primer que sorgeix.

El següent que faig és jugar amb progressions d'acords. M'agrada molt seure al piano i anar tocant acords per veure com sonen i també per jugar amb alguna melodia principal per al meu tema. Amb aquesta cançó en concret no vaig dur a terme el procés creatiu amb el piano sinó amb la guitarra. Tinc molt poca experiència tocant el piano perquè el que he après ho he après autodidactament, però amb la guitarra encara en tinc menys perquè fa poc més d'un any que la toco pel meu compte. Vaig anar provant progressions d'acords i finalment en vaig trobar una que encaixava perfectament amb la durada de les frases de la meva cançó i a base d'anar tocant els acords, va sorgir la melodia principal amb la lletra que havia escrit. Tenia moltes ganes de gravar una cançó on hi hagués una flauta travessera, ja que és l'instrument que he estudiat al conservatori, i aquest tema va resultar ser molt adequat per afegir-la

Per tal de gravar les meves cançons, tenia la intenció de fer-ho durant l'estiu a l'estudi de gravació per a joves del poble que es troba a Can Genís. Tot i així, jo treballava cada matí i coincidia amb l'horari d'obertura d'aquest estudi i, per tant, vaig haver de buscar-me una altra alternativa. Vaig parlar-ne amb el meu professor de flauta travessera de l'escola de música i ell em va oferir un micròfon de gravació que tenia a casa i també una gravadora molt rudimentària però molt útil i fàcil de fer servir que em permetia connectar-hi el micròfon i l'ordinador per tal de poder transferir les meves gravacions directament al portàtil.

El programa d'edició que vaig utilitzar va ser l'Ableton Live, que és de pagament però que m'oferia una prova gratuïta de seixanta dies. És relativament senzill d'utilitzar però en un principi, sense cap experiència prèvia, em va costar arrancar. Vaig anar gravant un per un tots els instruments amb la gravadora i com que és un programa multipista, vaig poder anar afegint i editant tots els instruments per obtenir el resultat final desitjat. Per tal d'entendre tot el procés dut a terme, a continuació detallaré cada pas en un diari de producció d'aquesta cançó.

Diari de producció d'*El balcó de casa meva*

1. El primer que vaig gravar van ser els acords amb la guitarra acústica, i els vaig importar al programa Ableton Live per tal de començar la meva producció. La resta d'instruments els vaig anar gravant mentre amb els auriculars escoltava la pista de guitarra per quadrar els *tempos* amb totes les gravacions per a la cançó.
2. El següent instrument va ser el piano. Aquest quasi no es pot sentir a la cançó ja que té un volum molt baix i li he posat certs efectes per tal que no sigui perceptible. El propòsit d'afegir-lo és per crear un reforç a la peça, com un ambient de fons que va creixent amb la cançó però que no té una presència principal.
3. A continuació vaig gravar la veu principal. La gravadora que em van deixar portava un micròfon incorporat però també me'n van deixar un altre especialment per gravar veus que em va permetre obtenir una molt bona qualitat d'àudio.
4. Un cop gravada la veu principal, vaig gravar segones veus per tal de reforçar i afegir densitat a certes parts de la cançó, concretament a la segona i tercera tornada, al pont i al final. Podreu trobar l'anàlisi de l'estructura de la cançó més endavant.
5. L'última pista que vaig gravar va ser la d'uns cors vocals que fan la mateixa melodia de la flauta travessera que també tenen la funció de reforçar aquest instrument cap al final de la cançó. L'objectiu principal d'afegir aquestes veus cap al final de la creació és per aconseguir un efecte de creixement de la peça.
6. Quan vaig tenir totes les veus importades a Ableton Live, vaig editar-ne el volum per tal de ressaltar aquells instruments més importants de la cançó, vaig quadrar totes les gravacions perquè sonessin a la vegada a la perfecció i vaig afegir alguns efectes d'àudio per aconseguir l'estètica que jo volia.

A continuació, podeu veure l'estructura i els acords d'aquesta peça i també una fitxa tècnica. Són dos elements utilitzats per fer les anàlisis dels artistes que he volgut incloure als apartats que expliquen les meves cançons per tal de veure la similitud entre aquestes i les analitzades.

Primera estrofa	C	Al balcó de casa meva	Tornada	C	G	D	Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,	
	C	hi ha tres testos i una flor,		Em	C	sol durar ben poc i el que toco,		
	G	viu amb l'aigua de la pluja,		G	D	Em	tot el que toco sempre es mor.	
	D	no és que la regui pas jo.		C	G	D	Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,	
	C	No li toca mai el sol		Em	C	sol durar ben poc i el que toco,		
	C	perquè mira cap al nord,		G	D	Em	tot el que toco sempre es mor.	
	G	deu ser l'aigua de la pluja						
	D	i una miqueta de sort.						
Segona estrofa	C	El balcó té unes rajoles	Tornada	C	G	D	Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,	
	C	de ceràmica marró.		Em	C	sol durar ben poc i el que toco,		
	G	Hi vaig descalça, veig la plaça		G	D	Em	tot el que toco sempre es mor.	
	D	en ple mes de juliol.						
	C	Entre testos, testos buits,						
	C	testos buits sense cap planta						
	G	i una flor que no rego						
	D	i mica en mica es deshidrata						
Pont			Pont	C	G		Obro ferides, gasto l'oxigen	
				D	Em		que no m'arriba als pulmons	
				C	G		El meu voltant gira, ja no respira	
				D	Em		i la flor ben pansida es mor.	
Final			Final	C	G	D	Tot, tot el que és bo sol durar ben poc,	
				Em	C	sol durar ben poc i el que toco,		
				G	D	Em	tot el que toco sempre es mor.	

El balcó de casa meva (2022)

Àlbum: Viatge al centre de l'Univers

Tonalitat: Sol Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: C, G, D i Em

Instruments: guitarra acústica, flauta travessera, piano i veu.

5.3.1.3. Creació audiovisual

Aquesta part audiovisual del treball no estava prevista en un principi, però un cop acabades les cançons vaig considerar molt adient complementar-les amb un muntatge d'un videoclip per cadascuna d'elles, i així aconseguir un projecte artístic complet.

El que he intentat aconseguir amb aquest vídeo és representar la senzillesa i la quotidianitat que representa l'escenari d'un poble de l'Empordà com és Pals. He escollit aquest lloc ja que trobo que té un encant molt característic dels pobles petits catalans i encaixa amb l'estètica desitjada. Volia que es veiés un efecte més aviat rudimentari i casual i per això m'he inspirat amb els videoclips d'una cantant que m'ha influenciat molt en la meua música com és la **Gracie Abrams**. Ella mateixa grava els seus videoclips mitjançant vídeos curts d'escenaris del seu entorn com els carrers del seu poble, la seva habitació, l'estudi de gravació, etc. En aquests vídeos no hi apareix ella principalment, sinó que els focus d'atenció són els llocs que l'envolten. Fer uns audiovisuals d'aquesta manera permet que el receptor vegi representada visualment la cançó però sense que aquesta perdi el protagonisme.

La meua intenció inicial era gravar els vídeos amb una càmera de vídeo bastant antiga que vaig trobar a casa que emmagatzema les gravacions en uns CDs petits, però vaig haver de buscar una altra alternativa ja que no hauria estat possible passar els vídeos obtinguts a l'ordinador per tal d'editar-los. Finalment, vaig decidir dur-ho a terme amb la càmera de fotos Nikon de la meua mare que també fa vídeos de molta qualitat. Vaig enregistrar vídeos curts de diferents plans del poble de Pals i ho vaig editar gràcies a l'aplicació iMovie que tinc a l'iPad. Van sorgir problemes a l'hora de passar el vídeo a l'ordinador per la seva grandària i també per posar-hi la lletra de la cançó i per obtenir l'efecte de càmera antiga que volia aconseguir. Finalment vaig trobar una opció amb la pàgina Canva que em va permetre escriure la lletra de la cançó al videoclip i posar-li un filtre perquè semblés que havia estat gravat amb una càmera antiga.

El dia **2 d'octubre de 2022** va sortir a YouTube juntament amb els altres dos videoclips. Tot i així, com que a YouTube es veu el meu nom, podeu escanejar aquest codi QR per veure el resultat final del videoclip d'*El balcó de casa meua* sense que aparegui el meu nom.

VIDEOCLIP
El balcó de casa meua

5.3.2. *Cançó del viatger*

Àudio

5.3.2.1. Creació poètica

La segona cançó d'aquest àlbum titulada *Cançó del viatger* va ser l'última que vaig crear. Tenia les altres dues escrites, gravades i editades, amb una estètica molt concreta, i el que volia aconseguir amb aquesta última creació era que fos musicalment prou diferent a les altres per tal de tenir un àlbum ric i variat, però també que tingués elements en comú amb les altres dues. M'agradava molt la idea d'explicar una narrativa que s'anés desenvolupant amb les cançons de l'àlbum i aquesta va ser la que va unir les peces del trencaclosques.

Mentre que *El balcó de casa meva* és una peça molt íntima, jo seguint-ne el personatge principal, aquesta segona cançó s'explica des del meu punt de vista però amb el focus en un personatge imaginari que té la seva pròpia història. En un moment determinat de les seves vides, els dos personatges creuen camins i això crearà un nou capítol, la tercera cançó.

Cançó del viatger

Mai he desitjat tornar enrere,
fer-ho tot d'una altra manera però
aquest sol de mes d'agost es va apagant.

Mai ha passat el temps tan de pressa,
se m'escapa de les mans i no espera.
Voldria haver conegut aquest somriure
abans.

Giren, les broques del rellotge giren
i mires uns ulls que també et miren.
Quan es troben, què estàs pensant?

Ja sé que marxaràs de viatge
allà on es respiri un nou aire,
on les flors no se't morin a les mans.

Sempre he sigut bastant solitària
però si tens lloc per un altre astronauta
podem marxar demà.

Giren, les broques del rellotge giren
i mires uns ulls que també et miren.
Quan es troben, què estàs pensant?
Giren, les broques del rellotge giren
i miro uns ulls que també em miren
tot aquest temps, on has estat?

Mai ha passat el temps tan de pressa,
se m'escapa de les mans i no espera.
Voldria haver conegut aquest somriure
abans

El personatge principal d'aquesta cançó representa una persona jove i incompresa que es troba en un món injust que no la valora. Aquesta persona té planejat un viatge a un altre planeta on pugui ser ella mateixa, un lloc que no sigui tan cruel on viure lliurement. En molts aspectes s'assembla al personatge de la primera peça, que també és una figura adolescent que sent que no acaba d'encaixar i que ha patit períodes de desubicació i dolor.

Les vides d'aquestes dues figures, en un moment determinat i de forma inesperada, es creuen i descobreixen un lloc de confort en la seva companyia mútua. Això es deu a la similitud de les seves vivències i sentiments, de la necessitat que senten les dues persones de començar de zero en un lloc nou i desconegut. Quan es coneixen, els dos saben que el temps els juga en contra ja que el protagonista de *Cançó del viatger* té previst embarcar en un viatge a través de l'espai. No sap ben bé on va, no sap què li espera en el futur, però té molt clar que aquest és un món on moltes vegades, no hi ha lloc per les persones sensibles que veuen les coses amb uns altres ulls i que ho viuen tot d'una manera molt diferent.

Aquesta és la part més personal de la cançó. Jo m'he sentit incompresa moltes vegades, com si no acabés d'encaixar en molts llocs. Tot el que té lloc a la meua vida, sigui bo o dolent, té un efecte molt intens sobre mi, sobre el meu estat d'ànim, sobre el meu rendiment, sobre la meua autoestima.... Sempre ha sigut així però quan era petita no ho comprenia. No entenia perquè em sortien les llàgrimes tan ràpidament si cometia algun error o em deien alguna cosa ofensiva, no entenia perquè una bona nota em causava una satisfacció inexplicable i una nota més baixa em feia sentir tan avergonyida i insuficient. Ara ja sé perquè em sentia així, perquè em sento així. No és res que jo faci malament ni res que pugui controlar, la hipersensibilitat no es tria i s'ha d'aprendre a viure amb ella. És molt fàcil sentir-se diferent a l'altra gent tinguent aquesta condició, però gràcies a això també he estat capaç de trobar confort en accions molt insignificants com escoltar música, llegir un bon llibre o anar a un concert.

He volgut que els personatges d'aquesta història tinguessin un trosset de mi i és aquest. Quan es troben, descobreixen una connexió única entre ells que és la seva gran sensibilitat en un món fred i dur. Per a la figura de la primera cançó, el fet de conèixer aquest viatger canviarà la manera de veure el seu futur, li ofereix la possibilitat d'escapar-se a un lloc on ser ella mateixa, i mentre les broques del rellotge giren, ella haurà de decidir si quedar-se o embarcar-se en un viatge a través de l'espai.

5.3.2.2. Creació musical i diari de producció

Seguint la mateixa metodologia que vaig fer servir per escriure les altres dues cançons vaig començar escrivint la lletra de la cançó, però fent només la tornada. Tenia una melodia que em rondava pel cap i una lletra molt bonica que vaig trobar que encaixaven molt bé i així va néixer la tornada de *Cançó del viatger*. Jugant amb acords vaig trobar una progressió que funcionava molt bé amb la melodia de la tornada. És una progressió molt comuna en cançons de pop (C, G, Am, F) però que ofereix moltes possibilitats diferents i amb això vaig tenir acabada aquesta part principal de la cançó.

Sabia la història que volia explicar per unir les altres dues cançons creades anteriorment i, per tant, un cop escrita la tornada, vaig escriure les estrofes i els hi vaig posar música. Aquesta va ser la peça creada amb més rapidesa perquè ja feia dies que rondava amb una idea al cap i un cop asseguda al piano, va anar sorgint la lletra i la música tota sola.

Com que en totes les cançons l'element principal és la guitarra, tal com es compleix en les cançons de gènere folk, l'objectiu més complicat que tenia era fer una peça folk però que tingués algun instrument que la distingís de les altres dues. La primera cançó tenia com a instruments principals la guitarra i la flauta travessera (tots dos acústics) i el que vaig decidir fer amb aquesta cançó va ser incorporar-hi un instrument no acústic del subgènere neofolk, el piano. Moltes de les cançons dels àlbums *Folklore* i *Evermore* de Taylor Swift com *Cardigan*, *Champagne problems* o *Exile* (col·laboració amb Bon Iver, una peça de la qual he analitzat en aquest treball) tenen com a instrument principal el piano, que tot i no ser un instrument folklòric té una sonoritat molt clàssica i refinada.

A l'hora d'afegir el piano a la meua cançó, el repte que vaig tenir va ser que aquest no li traiés protagonisme a la guitarra ni a la veu. Amb la melodia que vaig crear per ell vaig aconseguir que servís com un reforç molt interessant i fresc per la cançó. Li afegí un toc més modern a l'acústica de la peça i de l'àlbum en general.

Diari de producció de *Cançó del viatger*

1. Seguint la mateixa metodologia de gravació que em fa funcionar molt bé per a les altres cançons, vaig començar gravant els acords de la guitarra i vaig importar la gravació obtinguda a Ableton Live. Això em va permetre tenir una guia a l'hora de gravar els altres instruments i les veus per tal de quadrar totes les gravacions alhora.
2. El següent pas va ser gravar la primera pista de piano, també com una mena de base que sona a la vegada amb els acords de la guitarra durant part de la cançó. És una melodia formada per notes que pertanyen als acords principals que toca la guitarra, i que per tant fa que funcionin a la perfecció l'una amb l'altra.
3. Un cop creades aquestes dues pistes, vaig procedir a gravar la veu principal de la cançó. El problema que em va sorgir a l'hora de gravar-la és que en un principi ho vaig fer en una habitació molt grossa que feia que hi hagués eco a les gravacions i, per tant, les vaig repetir en una habitació més petita que tinc a casa, on hi tinc tots els instruments, i gràcies a l'acústica d'aquesta i la qualitat del micròfon vaig aconseguir una molt bona pista de veu.
4. Per tal de reforçar la tornada, vaig gravar unes segones veus que fan exactament la mateixa melodia que la veu principal però que fan l'efecte de tenir un petit cor cantant aquesta part de la cançó.
5. Com que m'agrada molt que les cançons creixin progressivament, fet que fa que el receptor no perdi l'interès o no s'avorreixi, vaig gravar una pista de percussió molt senzilla que consisteix en picar de mans un ritme a partir de la segona tornada.
6. Volia que el piano també tingués el seu propi moment de protagonisme i vaig donar-li entre la segona tornada i l'estrofa final, gravant una altra pista de piano que té una melodia molt semblant a la de la veu principal.
7. Per últim, vaig posar la cançó i vaig anar gravant unes veus que es senten molt poc però que fan una mica d'eco al que diu la melodia principal.

Primera estrofa	C G Am	Mai he desitjat tornar enrere,	Quarta estrofa	C G Am	Sempre he sigut bastant solitària
	F C G	fer-ho tot d'una altra manera		F C G	però si tens lloc per un altre astronauta
	Am F	però aquest sol de mes d'agost es va		Am F	podem marxar demà
		apagant.			
Segona estrofa	C G Am	Mai ha passat el temps tan de pressa,	Tornada	Am F C	Giren, les broques del rellotge giren
	F C G	se m'escapa de les mans i no espera.		G Am	i mires uns ulls que també et miren.
	Am F	Voldria haver conegut aquest somriure		F C G	Quan es troben, quan es troben què estàs
		abans.			pensant?
Tornada	Am F C	Giren, les broques del rellotge giren	Am F C	Giren, les broques del rellotge giren	
	G Am	i mires uns ulls que també et miren.	G Am	i miro uns ulls que també em miren.	
	F C G	Quan es troben, quan es troben què estàs	F C G	Tot aquest temps, on has estat?	
		pensant?			
Tercera estrofa	C G Am	Ja sé que marxaràs de viatge	Final	C G Am	Mai ha passat el temps tan de pressa,
	F C G	allà on es respiri un nou aire,		F C G	se m'escapa de les mans i no espera.
	Am F	on les flors no se't morin a les mans.		Am F	Voldria haver conegut aquest somriure
					abans.

Cançó del viatger (2022)

Àlbum: Viatge al centre de l'Univers

Tonalitat: Do Major **Compàs:** 4/4

Acords principals: C, G, F i Am

Instruments: guitarra acústica, piano i veu.

5.3.2.3. Creació audiovisual

De la mateixa manera que les cançons expliquen una història, l'objectiu amb els tres videoclips era que fossin diferents entre ells però que tinguessin una connexió, que té molt a veure amb la narrativa que expliquen les meves creacions musicals.

Mentre que el primer videoclip mostra un escenari molt casolà i proper al personatge protagonista, com que aquesta segona cançó parla d'una persona diferent també volia que la seva creació audiovisual mostrés la personalitat d'aquesta, que mostrés l'entorn del d'aquest personatge. L'he imaginat com un ésser molt lliure, amb les coses molt clares. És una persona que es coneix a ella mateixa, i per això s'adona que no encaixa en aquest món i decideix iniciar un viatge. Començar aquesta nova etapa requereix ser una persona aventurera i ho volia representar capturant gravacions d'un paisatge natural salvatge. Tinc la gran sort de viure en un país que m'ofereix una gran varietat d'escenaris on dur a terme aquest videoclip, però sabia que volia que fos un paisatge costaner, ja que el lloc on es troben la terra i el mar també pot simbolitzar l'inici d'aquest viatge. És el lloc des d'on, des de fa milers d'anys, els aventurers han sortit amb les seves naus a descobrir món, com el viatger de la meva cançó, que surt a descobrir l'univers.

La creació audiovisual es va gravar al Parc Natural del Cap de Creus mostrant diferents llocs d'aquest paratge. Amb la meva família vam decidir desplaçar-nos cap a aquest indret de l'Alt Empordà en motiu d'aquest videoclip i vam aprofitar per visitar un lloc que he descobert gràcies a aquest treball. He seguit la mateixa metodologia utilitzada en el primer videoclip, la de capturar gravacions curtes i el resultat final d'aquesta creació ha sigut un muntatge de vídeos increïbles que personalment crec que reforcen el missatge que volia transmetre amb la meva cançó. El paisatge mostra el costat més salvatge de la nostra costa, que a la vegada despren la calma que també transmet el viatger a la protagonista de la cançó anterior.

VIDEOCLIP
Cançó del viatger

5.3.3. *Saturn*

Àudio

5.3.3.1. Creació poètica

Saturn va ser la primera cançó que vaig gravar. En aquell moment encara no tenia gens definit el rumb que prendria el meu àlbum, què diria la història. No estava gaire inspirada i per això anava jugant amb possibles versos o frases que m'agradessin per a veure si en sortia alguna candidata amb la qual començar a crear la primera cançó. Al cap de molts intents de trobar una bona lletra, vaig escriure la primera estrofa d'aquesta peça, la qual es va escriure pràcticament sola i com que em va agradar molt, vaig decidir continuar-la i en va acabar resultant la cançó que tancaria el projecte.

Saturn

Si desapareixes algun dia,
t'amagaries perquè no et trobés?
O el que el teu cor realment desitja
és que et busqui si no hi ets?

És un món cruel, és un món cruel,
no està fet per somiadors ni caçadors
d'estels.

Podem buscar un lloc ben lluny on anar,
a bord d'un coet, ben lluny d'aquí.
Espero no perdre'ns allà a mig camí,
allà a mig camí.

Deixa'm dir-te el que no dic però sento,
alguna cosa aquí no encaixa.
He donat tot el que tinc
i d'alguna manera sempre perdo la batalla.

És un món cruel,
no està fet per somiadors ni caçadors
d'estels.

Podem buscar un lloc ben lluny on anar,
a bord d'un coet, ben lluny d'aquí.
Espero no perdre'ns allà a mig camí,
allà a mig camí.

A bord d'un coet, lleugers d'equipatge,
aquest planeta es veu tan petit.
Puntets de llum, Saturn al mapa,
la llibertat de deixar-ho tot aquí.
A bord d'un coet, lleugers d'equipatge,
aquest planeta es veu tan petit.
Puntets de llum, Saturn al mapa,
la llibertat de deixar-ho tot aquí,
de deixar-ho tot aquí.

Aquesta peça és la culminació de l'àlbum. Tot i ser la primera peça acabada, quan encara no tenia gravades les altres dues ja sabia que aquesta seria la que tancaria el treball discogràfic.

La cançó comença amb unes preguntes que faig a l'altra persona, la protagonista de *Cançó del viatger*. Parla del desig d'aquesta persona de desaparèixer d'aquest món i de si la buscaria si no hi fos. *La seguiria en aquest viatge si aquesta marxés?* És la pregunta que ha anat ressonant al seu cap des de que la seva vida va creuar-se amb la de l'altre. Potser hi ha algun lloc en aquest Univers on poder ser ells mateixos.

Els personatges d'aquesta cançó es coneixen en un punt crucial de les seves vides. Els dos necessiten una espatlla on recolzar-se que fins que es troben no saben que necessitaven, i des d'aquell moment no podran deixar-se anar. Una ha tirat la tovallola, és desconfiada i ja no li queda res a oferir-li a aquest món tan cruel. L'altre té les maletes fetes, el bitllet per marxar i només li falta una empenta per embarcar. Tot agafa embranzida quan es creuen. A ella se li obre un món nou davant dels ulls, una alternativa a la vida solitària que té a la Terra, una mica d'esperança de que les coses milloraran. *S'atrevirà a donar el pas d'embarcar-se al viatge?* Ell ja ho tenia ben decidit, però ara ha trobat una possible companya de viatge amb qui compartir aquesta nova vida. *Confiaran l'un amb l'altre i iniciaran aquesta aventura per l'espai?*

El que vol significar aquesta cançó és que a per la nostra vida hi passaran moltes persones, algunes per quedar-s'hi i algunes per aprendre'n. A vegades no és fàcil saber amb qui pots confiar i a qui pots entregar-t'hi, tots/es tenim por de que ens facin mal. Tenim por de donar-ho tot de nosaltres i no rebre res a canvi. Viure amb aquesta por també té les conseqüències de tancar les portes a persones que poden tenir molt a oferir-nos. Posem murs al nostre voltant per no ferir-nos i aquests mateixos murs són els que no deixen que persones úniques hi puguin entrar. Aquesta peça parla de saber confiar, de deixar-nos conèixer i de voler conèixer.

Tinc la tendència d'escriure cançons tristes, trobo que s'escriuen en els moments que més les necessites. Tot i així, m'agrada que aquest àlbum acabi amb aquesta peça que, tot i tenir un rerefons trist, acaba amb un missatge d'esperança. Aquesta cançó posa punt i final al meu àlbum i em sento enormement satisfeta de la **història** que he aconseguit explicar.

5.3.3.2. Creació musical

Musicalment, *Saturn* és la cançó més complexa de l'àlbum. Hi ha una particularitat que aprecio molt quan escolto una obra d'un artista i és que aquest sàpiga fer créixer la peça de tal manera que l'oient no perdi mai l'atenció. És molt complicat aconseguir-ho, ja que la tendència general és que les cançons tinguin una estructura molt marcada en la qual la semblança de les estrofes i les repeticions de les tornades acabin fent que aquesta sigui molt monòtona. Des d'un principi vaig tenir molt clar que volia intentar aconseguir aquest efecte creixent en alguna de les meves cançons i quan vaig tenir la lletra de *Saturn* escrita, vaig veure clarament que seria una molt bona opció per a realitzar-ho.

Igual que amb les altres dues cançons, vaig començar tocant progressions d'acords amb la guitarra sobre la lletra que ja tenia escrita fins a trobar-ne una que m'agradés. Evidentment, hi ha versos que s'han de retocar una mica un cop tens la base musical ja que segons el ritme dels acords pots necessitar versos més curts, més llargs, més ràpids... Tot i així, la poesia va romandre pràcticament intacta i va ser hora de posar-me a enregistrar.

L'enregistrament d'aquesta cançó va durar significantment més que en els altres dos casos, ja que era la primera vegada que gravava i produïa i vaig haver d'anar temptejant sobre el terreny. A més, l'objectiu de crear una obra que anés evolucionant durant tota la seva durada em va plantejar molts reptes interpretatius. Un d'ells va ser el fet de que se m'acudís una melodia molt bonica amb la guitarra que donés inici a la cançó. El domini que tinc de la guitarra em permet tocar acords senzills per acompanyar-me a mi mateixa i poca cosa més, però el que volia aconseguir amb aquella melodia s'escapava del meu coneixement interpretatiu. Per tant, vaig haver de gravar aquesta pista moltíssimes vegades fins que finalment, vaig obtenir una gravació perfecta i sense cap error d'execució.

A partir d'aquesta melodia de guitarra, es va anar desenvolupant tota la resta de la cançó, a la qual vaig haver d'afegir moltes pistes d'instruments i veus per tal d'aconseguir la progressió que m'havia proposat. Va ser una gravació i producció molt complicada, on vaig haver de tornar a començar moltes vegades i on vaig cometre molts errors que van dificultar i allargar el procés, però gràcies a això vaig aprendre tot el que em caldria per a crear les dues peces següents i vaig obtenir la meva peça preferida, la qual tancaria el meu àlbum.

Diari de producció de *Saturn*

1. El primer instrument que vaig gravar, com ja he explicat, va ser la guitarra *pinçada*. És en el que més temps vaig destinar, ja que em va costar molt obtenir un fragment sense errors. Vaig enregistrar un tall molt curt que després amb l'Ableton Live vaig anar duplicant fins a aconseguir la durada desitjada de la cançó. Gravar-ho tot seguit jo sola hagués sigut impossible, però aquesta alternativa va resultar molt més senzilla.
2. En segon lloc, vaig enregistrar la veu principal. A diferència de la guitarra, aquesta la vaig gravar en només una presa ja que tinc molt més domini vocal que amb la guitarra i l'enregistrament va resultar ser de molta qualitat tot i només gravar-lo una vegada.
3. Per fer l'efecte de creixement a la cançó, vaig afegir una altra pista de guitarra però en aquest cas tocant només acords, els quals afegeixen més densitat a la peça. Aquests no són presents a tota la cançó, sinó que apareixen després de la primera tornada.
4. A continuació, vaig gravar segones veus en llocs puntuals de la cançó com les pre-tornades i el pont per afegir encara més volum, sempre seguint l'objectiu de crear una peça viva, que s'anés desenvolupant a mesura que sona la cançó.
5. De la mateixa manera que vaig gravar una pista d'acords de guitarra per reforçar l'obra, també en vaig gravar una d'acords de piano que no són perceptibles però que amb uns efectes d'àudio creen una ambientació i tenen molta importància.
6. Un cop vaig tenir acabada i descarregada la cançó, la vaig tornar a escoltar juntament amb la meva tutora i em va proposar d'afegir-li un element a la cançó que personalment no se m'havia acudit però que va acabar quedant molt bé: una pista de violins al pont. Els vaig produir en el mateix Ableton Live que em permet afegir-los digitalment, no tenen una gran presència, però creen una gran elegància a la peça.
7. Per últim, vaig afegir una pista de percussió molt senzilla per afegir ritme i sobretot vaig jugar molt amb els volums de les pistes perquè anessin incrementant a mida que sona l'obra.

Primera estrofa	<p>F#m D</p> <p>Si desapareixes algun dia,</p> <p>A E</p> <p>t'amagaries perquè no et trobés?</p> <p>F#m D</p> <p>O el que el teu cor realment voldria</p> <p>A E</p> <p>és que et busqui si no hi ets?</p>	Pre-tornada	<p>D</p> <p>És un món cruel,</p> <p>A</p> <p>no està fet per somiadors ni caçadors</p> <p>E</p> <p>d'estels.</p>
	Pre-tornada		Tornada
	<p>F#m D</p> <p>És un món cruel, és un món cruel,</p> <p>A</p> <p>no està fet per somiadors ni caçadors</p> <p>E</p> <p>d'estels.</p>		<p>F#m D A</p> <p>Podem buscar un lloc ben lluny on anar,</p> <p>E</p> <p>a bord d'un coet, ben lluny d'aquí,</p> <p>F#m D</p> <p>Espero no perdre'ns allà a mig camí,</p> <p>A E</p> <p>allà a mig camí.</p>
Tornada	<p>F#m D A</p> <p>Podem buscar un lloc ben lluny on anar,</p> <p>E</p> <p>a bord d'un coet, ben lluny d'aquí,</p> <p>F#m D</p> <p>Espero no perdre'ns allà a mig camí,</p> <p>A E</p> <p>allà a mig camí.</p>		<p>F#m D</p> <p>A bord d'un coet, lleugers d'equipatge,</p> <p>A E</p> <p>aquest planeta es veu tan petit.</p> <p>F#m D</p> <p>Puntets de llum, Saturn al mapa,</p> <p>A E</p> <p>la llibertat de deixar-ho tot aquí.</p> <p>F#m D</p> <p>A bord d'un coet, lleugers d'equipatge,</p> <p>A E</p> <p>aquest planeta es veu tan petit.</p> <p>F#m D</p> <p>Puntets de llum, Saturn al mapa,</p> <p>A E</p> <p>la llibertat de deixar-ho tot aquí.</p> <p>F#m</p> <p>de deixar-ho tot aquí.</p>
Segona estrofa	<p>F#m D</p> <p>Deixa'm dir-te el que no dic però sento,</p> <p>A E</p> <p>alguna cosa aquí no encaixa.</p> <p>F#m D</p> <p>He donat tot el que tinc</p> <p>A E F#m</p> <p>i d'alguna manera sempre perdo la batalla.</p>	Pont	

Saturn (2022) -

Àlbum: *Viatge al centre de l'Univers*

Tonalitat: Fa # menor **Compàs:** 4/4

Acords principals: F#m, D, A i E

Instruments: guitarra acústica, piano, violí i veu.

5.3.3.3. Creació audiovisual

Saturn és una cançó que des d'un principi vaig imaginar amb una estètica molt concreta. L'imaginava amb tons molt foscos, de paisatges nocturns i del cel estrellat, i era molt important que en el videoclip es transmetés aquesta visió tal com havia de ser perquè sinó la cançó perdria part del significat que li volia donar. Encara que pugui semblar que els audiovisuals no afecten a la música d'una peça, un bon videoclip pot reforçar encara més el missatge de la cançó i portar tot aquest treball artístic a un altre nivell. És essencial que les dues parts, tant musical com visual, cacin.

Aquest va ser l'últim videoclip que vaig gravar. *El balcó de casa meva* es va gravar un vespre al poble de Pals i *Cançó del viatger* una tarda al Cap de Creus, o sigui que havia de buscar un paisatge amb el qual la cançó s'identifiqués i des d'on pogués obtenir bones imatges de nit. L'escollit va ser Calella de Palafrugell. Vaig considerar que seguint el missatge que havia donat amb el videoclip de *Cançó del viatger* on també es veien imatges del mar, un lloc des d'on s'emprenen molts viatges, Calella era una molt bona candidata per jugar amb gravacions del poble, però també del mar, que té una màgia única de nit.

Així doncs, un vespre de setembre quan el sol ja s'estava ponent, vaig dirigir-me cap a Calella amb la càmera de fotos amb l'objectiu d'obtenir les gravacions que em permetrien realitzar l'últim videoclip del meu treball. El primer que vaig gravar van ser diferents plans del mar i del passeig de la platja del Canadell. Des d'allà, seguint el perfil de la costa, vaig anar capturant escenes del poble i del mar fins al mirador de la Punta dels Burricaires, al costat del Port Pelegrí. Llavors vaig desfer el camí que havia seguit, aquest cop endinsant-me pels carrerons i fixant-me en les cases, les finestres, les plantes i els testos (concepte que es relaciona amb *El balcó de casa meva* i que també surt en un vers de *Cançó del viatger*).

Les cançons i els videoclips tenen aspectes que les relacionen entre si. Són paral·lelismes que es poden trobar tant en la lletra com en els videoclips ja que, d'alguna manera, he buscat la cohesió del meu àlbum així. El resultat ha esdevingut un treball del qual estic enormement molt orgullosa.

VIDECLIP
Saturn

5.4. Obrint el meu Univers, transmissió de la meva música

5.4.1. Publicació del meu àlbum

Un cop acabat el meu treball discogràfic, va ser el moment de donar-lo a conèixer al món. Publicar-lo no havia sigut una prioritat, ja que l'objectiu principal era la creació d'aquest, però amb el resultat final obtingut em va fer una gran il·lusió que altra gent el pogués sentir, no només en els concerts que pogués fer jo en un futur, sinó també en plataformes digitals, que permeten escoltar música des de qualsevol lloc del món en qualsevol moment del dia.

El primer que vaig fer va ser documentar-me sobre les plataformes que permeten distribuir música. Les dues aplicacions que tenia com a objectiu eren Spotify i YouTube.

La primera és una plataforma gegant que obre les portes a artistes tant experts com novells. És de molt fàcil accessibilitat per als oients i per cadenes de ràdio, té una subscripció gratuïta i gran part de la gent jove la utilitza com a primer recurs per escoltar música.

Per tal de publicar les teves creacions a Spotify, s'ha de contactar amb distribuïdors que són els que s'encarreguen de compartir la teva música i que n'obtinguis guanys. Normalment s'ha de pagar una quota relativament elevada a aquests distribuïdors perquè et publiquin els teus treballs i n'obtinguis el 100% dels guanys. Tot i així, com que només estic començant a endinsar-me en aquest món, vaig contactar amb una distribuïdora per artistes novells que t'ofereix un pla gratuït per publicar totes les cançons que vulguis i en el cas de que aquestes tinguessin èxit, n'obtindria un 85% dels guanys. Vaig considerar que era una molt bona opció per a mi i per això vaig enviar-los totes les dades del meu àlbum, la portada i els fitxers de les meves cançons. Al cap d'una setmana van contactar amb mi per comunicar-me que havien aprovat la publicació del meu àlbum i que es duria a terme el **22 d'octubre de 2022**. (Com que a Spotify hi surt el meu nom com a artista de l'àlbum, no he optat per posar els codis QR de les cançons de l'aplicació sinó com a fitxers de Google Drive.)

La segona plataforma a la que vaig recórrer va ser YouTube, que a més de deixar-me compartir la música també em permet donar a conèixer els meus videoclips. El seu funcionament és molt més senzill, només vaig necessitar registrar-me a un compte i començar a publicar les meves obres. No van necessitar cap procés d'aprovació cosa que va fer la seva publicació molt més ràpida. *Viatge al centre de l'Univers* va sortir a YouTube el **2 d'octubre de 2022**.

5.4.2. Primers concerts

Per tal de també donar a conèixer la meva música a un públic més proper i gràcies a la meva tutora i al meu centre, es van organitzar els meus primers concerts que es van dur a terme el 25, 26 i 27 d'octubre al mateix institut per als alumnes que cursen 1r de batxillerat.

El motiu d'aquests concerts era el de donar un tastet del resultat del meu treball de recerca a aquells alumnes que hauran de començar a realitzar el seu d'aquí ben poc i als quals els podia orientar una mica la meva ajuda. Dur a terme aquest projecte no ha sigut una feina gens fàcil, hi he dedicat moltíssimes hores i molts esforços, però he après molt fent-lo, el resultat ha valgut la pena i això és el que volia transmetre als alumnes de 1r.

També va ser una gran oportunitat per mi poder interpretar les meves cançons per primera vegada davant d'un públic, just quan aquestes acabaven de sortir a Spotify. Era una audiència d'una edat molt propera a la meva, sé que no estan acostumats a escoltar aquest tipus de música però espero realment que els arribés el missatge d'aquestes cançons i que fins i tot, potser algú pogués trobar refugi en les meves creacions i les vulgui escoltar a les plataformes.

Imatge 28: Concert a l'aula magna per als alumnes de 1r B de Batxillerat. Font: Pròpia

CONCLUSIONS

Un cop acabat aquest treball de recerca, puc dir amb total satisfacció que he complert els quatre objectius principals que em vaig proposar a l'inici d'aquest treball. M'he sorprès a mi mateixa amb el resultat final obtingut del meu àlbum, no tenia plena confiança de si aconseguiria donar vida a un projecte de tals magnituds, ja que no comptava amb cap experiència prèvia però pas rere pas, he après a crear un àlbum des de zero en el qual he posat cos i ànima.

En un principi, aquest va ser plantejat com un treball artístic, però durant la realització d'aquest he anat descobrint que englobava molt més que només art. S'ha convertit en un projecte artístic, històric, cultural, lingüístic, tecnològic, personal i social, inclou totes les vessants del que significa la paraula música.

Per una banda, m'he endinsat en la història de la música folk, la qual en molts casos ha marcat l'inici d'altres gèneres transcendents en l'evolució de la música. Aquest procés de recerca i recopilació d'informació ha estat crucial per entendre les característiques d'aquest gènere, les quals més endavant em permetrien crear la meua pròpia música. He descobert que molts dels artistes coneguts a escala mundial van tenir els inicis a la música folk i van jugar un paper molt important en el desenvolupament d'aquest moviment musical i cultural, que ha anat originant subgèneres més moderns que podem escoltar a tot arreu.

Analitzar obres d'aquests artistes també ha estat un procés enormement enriquidor per a mi. He pogut escoltar quins són els seus instruments característics, quina forma i estructura tenen les cançons, què diuen, etc. D'aquesta manera, he pogut aprendre com havia de ser el meu àlbum per considerar-se folk, a la vegada que incorporava elements dels seus subgèneres i aportacions totalment personals com les lletres i les estètiques de les cançons.

Començar a crear el meu àlbum va ser, en part, aclaparador. Volia dir posar en pràctica tot allò que havia après sense saber com fer-ho, dur a terme un projecte que abastava molts àmbits jo sola. Un cop vaig començar a crear, mica en mica vaig anar aprenent dels meus propis errors i la por va desaparèixer

Sabia que requeriria molta feina i moltes hores d'esforç, però no hi va haver res que finalment no pogués aconseguir. Vaig escriure una història màgica i molt personal que va sortir d'un lloc molt íntim, va suposar una gran introspecció, però també em va treure la por de compartir un projecte tan meu amb la gent del meu voltant. Cada cançó és única i té un missatge que capítol rere capítol, dona lloc a la meua pròpia narrativa musical.

Fins i tot, vaig afegir una part que no estava planejada en un primer moment, sinó que va sorgir a mesura que l'àlbum va anar prenent forma. Vaig donar forma i color a les meves creacions amb uns videoclips que transmeten allò que les cançons diuen d'una manera visual i entenedora. Crec que ha estat el que li faltava al meu projecte i que complementa les peces musicals com mai hauria pensat.

Per últim, he pogut compartir el meu projecte amb el món a través de les plataformes digitals i duent a terme concerts a joves del meu institut, que com jo he fet durant aquest any, posaran fil a l'agulla del seu propi projecte d'aquí ben poc.

Sóc plenament conscient de que el meu àlbum no està destinat a un públic general, aquesta no ha sigut en cap moment la meua intenció. No volia crear melodies comercials ni lletres vulgars i repetitives. El meu objectiu era donar ales a un projecte alternatiu i únic en català, crear música de petit format per a un públic més selecte i reduït que trobi confort en les meves cançons. Un dels rituals que tinc com a amant de la música és que sempre que sento una cançó per primera vegada, escolto i llegeixo la lletra amb molta atenció per saber què ha volgut dir l'artista amb aquella obra. La musicalitat de la peça és molt important, però moltes vegades deixem de banda el que realment es vol transmetre amb la poesia de la cançó.

Viatge al centre de l'Univers és per aquelles persones que escolten una i altra vegada una cançó per entendre'n el missatge, aquelles que aprecien els matisos imperfectes que es poden notar a la veu quan t'hi fixes atentament. Aquest és un àlbum per aquell públic que aprecia la vertadera essència de la música: nuesa en cos i ànima.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

All Music [en línia] [consulta: 17 de maig de 2022] Disponible a:

<https://www.allmusic.com/artist/elliott-smith-mn0000172167/biography>

Biografias y vidas, Bob Dylan [en línia] [consulta: 16 de maig de 2022] Disponible a:

<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/d/dylan.htm>

Biografias y vidas, Joan Baez [en línia] [consulta: 16 de maig de 2022] Disponible a:

<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/b/baez.htm>

Biografias y vidas, Lluís Llach [en línia] [consulta: 4 de juny de 2022] Disponible a:

<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/l/llach.htm>

Biografias y vidas, Maria del Mar Bonet [en línia] [consulta: 4 de juny de 2022] Disponible

a: <https://www.biografiasyvidas.com/biografia/b/bonet.htm>

Blog de música Muros de Absenta [en línia] [consulta: 5 d'abril de 2022] Disponible a:

<https://murosdeabsenta.com/generos-musicales/>

BOB DYLAN. *Blowin' in the Wind* [vídeo en línia] [consulta: 16 de maig de 2022]

Disponible a: <https://youtu.be/MMFj8uDubsE>

BON IVER. *Holocene* [vídeo en línia] [consulta: 21 de maig de 2022] Disponible a:

<https://youtu.be/TWcyIpul8OE>

BUFFY SAINTE-MARIE. *Up Where We Belong* [vídeo en línia] [consulta: 17 de maig de

2022] Disponible a: <https://youtu.be/vVkHXGt-vzg>

Companyia Elèctrica Dharma [en línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a:

<https://companyiaelectricadharmacat.bio/>

COMPANYIA ELÈCTRICA DHARMA. *La gent vol viure en pau* [vídeo en línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a: <https://youtu.be/zVVYcS8Wr5A>

Diccionario de la lengua española [en línia] [consulta: 5 d'abril de 2022] Disponible a: <https://dle.rae.es/g%C3%A9nero?m=form>

Diccionario de la lengua española [en línia] [consulta: 1 de març de 2022] Disponible a: <https://dle.rae.es/folclore>

Discogs [en línia] [consulta: 17 de maig de 2022] Disponible a: <https://www.discogs.com/es/artist/384185-Buffy-Sainte-Marie>

ELLIOTT SMITH. *Between the bars* [vídeo en línia] [consulta: 17 de maig de 2022] Disponible a: <https://youtu.be/8aomt1gO6So>

IMDb, Taylor Swift [en línia] [consulta: 21 de maig de 2022] Disponible a: <https://www.imdb.com/name/nm2357847/bio>

JAUME SISA. *Qualsevol nit pot sortir el sol* [vídeo en línia] [consulta: 4 de juny de 2022] Disponible a: <https://youtu.be/pdlvAvC4Tw4>

JOAN BAEZ. *Diamonds and Rust* [vídeo en línia] [consulta: 16 de maig de 2022] Disponible a: <https://youtu.be/1ST9TZBb9v8>

La definición [en línia] [consulta: 1 de març de 2022] Disponible a: <https://ldefinicion.com/folklore/>

LLUÍS LLACH. *País Petit* [vídeo en línia] [consulta: 4 de juny de 2022] Disponible a: <https://youtu.be/w13MTSBM1eo>

Last.FM, Bon Iver [en línia] [consulta: 21 de maig de 2022] Disponible a:

<https://www.allmusic.com/artist/bon-iver-mn0000663645/biography>

Last.FM, Jaume Sisa [en línia] [consulta: 4 de juny de 2022] Disponible a:

<https://www.last.fm/es/music/Jaume+Sisa/+wiki>

Last.FM, Noah and the Whale [en línia] [consulta: 17 de maig de 2022] Disponible a:

<https://www.last.fm/es/music/Noah+and+the+Whale/+wiki>

Last.FM, Pete Seeger [en línia] [consulta: 16 de maig de 2022] Disponible a:

<https://www.last.fm/es/tag/folk/artists>

Last.FM, Silvia Pérez Cruz [línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a:

<https://www.last.fm/es/music/S%C3%ADlvia+P%C3%A9rez+Cruz/+wiki>

MANEL. *Ai, Dolors* [vídeo en línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a:

https://youtu.be/QUU_QC0iNi0

MARIA DEL MAR BONET. *Què volen aquesta gent?* [vídeo en línia] [consulta: 4 de juny de 2022] Disponible a: <https://youtu.be/1ZP6LuUu08c>

Musicalecer [en línia] [consulta: 21 d'agost de 2022] Disponible a:

<https://musicalecer.com/programas/software-de-notacion-musical/>

Musicoscopio, Manel [en línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a:

<https://www.musicoscopio.com/manel/>

NOAH AND THE WHALE. *5 years time* [vídeo en línia] [consulta: 17 de maig de 2022]

Disponible a: <https://youtu.be/T8YCSJpF4g4>

PETE SEEGER. *If I had a hammer* [vídeo en línia] [consulta: 16 de maig de 2022]

Disponible a: <https://youtu.be/VO39e5Uznu4>

PostMusica [en línia] [consulta: 16 d'abril de 2022] Disponible a:

<https://postmusica.com/musica-folk/>

Promoción Musical [en línia] [consulta: 21 d'agost de 2022] Disponible a:

<https://promocionmusical.es/mejores-software-programas-produccion-musical/>

SÍLVIA PÉREZ CRUZ. *Vestida de nit* [vídeo en línia] [consulta: 5 de juny de 2022]

Disponible a: https://youtu.be/bUB9_3KmXcA

TAYLOR SWIFT. *Willow* [vídeo en línia] [consulta: 21 de maig de 2022] Disponible a:

<https://youtu.be/RsEZmictANA>

Ultimate Guitar Tabs, Ai, Dolors [en línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a:

<https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/manel/ai-dolors-chords-1560552>

Ultimate Guitar Tabs, Between the bars [en línia] [consulta: 17 de maig de 2022] Disponible

a: <https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/elliott-smith/between-the-bars-chords>

Ultimate Guitar Tabs, Blowin' in the Wind [en línia] [consulta: 16 de maig de 2022]

Disponible a: <https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/bob-dylan/blowin-in-the-wind-chords-14835>

Ultimate Guitar Tabs, Diamonds and Rust [en línia] [consulta: 16 de maig de 2022]

Disponible a: <https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/joan-baez/diamonds-and-rust-chords>

Ultimate Guitar Tabs, Holocene [en línia] [consulta: 21 de maig de 2022] Disponible a:

<https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/bon-iver/holocene-chords-1060282>

Ultimate Guitar Tabs, If I had a hammer [en línia] [consulta: 16 de maig de 2022] Disponible

a: <https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/pete-seeger/if-i-had-a-hammer-chords-1748700>

Ultimate Guitar Tabs, País Petit [en línia] [consulta: 4 de juny de 2022] Disponible a:

<https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/1555668>

Ultimate Guitar Tabs, Qualsevol nit pot sortir el sol [en línia] [consulta: 4 de juny de 2022]
Disponible a: <https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/jaume-sisa/qualsevol-nit-pot-sortir-el-sol>

Ultimate Guitar Tabs, Què volen aquesta gent? [en línia] [consulta: 4 de juny de 2022]
Disponible a: <https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/maria-del-mar-bonetque-volen-aquesta-gent>

Ultimate Guitar Tabs, Up Where We Belong [en línia] [consulta: 17 de maig de 2022]
Disponible a: <https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/joe-cocker/up-where-we-belong-chords>

Ultimate Guitar Tabs, Vestida de nit [en línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a:
<https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/2593509>

Ultimate Guitar Tabs, Willow [en línia] [consulta: 21 de maig de 2022] Disponible a:
<https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/taylor-swift/willow-chords-3461768>

Ultimate Guitar Tabs, 5 years time [en línia] [consulta: 17 de maig de 2022] Disponible a:
<https://tabs.ultimate-guitar.com/tab/noah-and-the-whale/5-years-time-chords-729238>

Viasona, La gent vol viure en pau [en línia] [consulta: 5 de juny de 2022] Disponible a:
<https://www.viasona.cat/grup/companyia-electrica-dharma/la-gent-vol-viure-en-pau>

ANNEXOS

Annex 1: Glossari de termes musicals d'interès	61
Annex 2: If I had a hammer - Pete Seeger	63
Annex 3: Blowin' in the wind	64
Annex 4: Diamonds and rust - Joan Baez	65
Annex 5: Up where we belong - Buffy Sainte-Marie	66
Annex 6: Between the bars - Elliott Smith	67
Annex 7: 5 years time - Noah and the Whale	68
Annex 8: Holocene - Bon Iver	69
Annex 9: Willow - Taylor Swift	70
Annex 10: Què volen aquesta gent? - Maria del Mar Bonet	71
Annex 11: Qualsevol nit pot sortir el sol - Jaume Sisa	72
Annex 12: País petit - Lluís Llach	73
Annex 13: La gent vol viure en pau - Companyia Elèctrica Dharma	74
Annex 14: Ai, Dolors - Manel	75
Annex 15: Vestida de nit - Sílvia Pérez Cruz	76

Annex 1: Glossari de termes musicals d'interès

⁽¹⁾**Acústic:** un instrument acústic és aquell que independentment del seu tipus, pot reproduir el seu so complet de forma independent i autònoma. Per exemple, una guitarra elèctrica no pertanyeria a aquest grup ja que necessita un amplificador per a transmetre el so.

⁽²⁾**Harmonies:** succeeixen quan dues o més notes diferents sonen a la vegada. Es pot referir tan a acords, en els quals sonen varies notes a la vegada, o a diversos instruments sonant a la vegada, com a exemple.

⁽³⁾**Pedal:** s'anomena pedal al so prolongat sobre el qual succeeixen diferents acords. Hi ha instruments, com el piano, que tenen un pedal que permet allargar aquestes notes.

⁽⁴⁾**Pentagrama:** pauta de cinc línies horitzontals paral·leles sobre les quals s'escriuen els signes que serveixen per representar música en el sistema occidental.

⁽⁵⁾**Tempo:** velocitat a la qual cal interpretar una composició musical o part d'ella. Hi ha moltes peces que estan formades per varies veus i per tant, perquè tot soni alhora és necessari que totes elles s'interpretin a la mateixa velocitat, o sigui que tinguin el mateix *tempo*.

⁽⁶⁾**Tonalitat:** conjunt de relacions melòdiques i harmòniques organitzades respecte a una nota anomenada tònica. Cada peça musical està composta en un to determinat, i fins i tot en algunes d'elles pot arribar a canviar la tonalitat per mitjà de modulacions.

⁽⁷⁾**Compàs:** unitat de mesura del temps d'una peça que es basa en l'ocurrència regular dels accents, la posició de la qual és marcada en el pentagrama per ratlles verticals posades immediatament davant d'ells.

Annex 2: If I had a hammer - Pete Seeger

Primera estrofa	G C Em F G	If I had a hammer	Tercera estrofa	G C Em F G	If I had a song
	G C Em F G	I'd hammer in the morning		G C Em F G	I'd sing it in the morning
	G C Em F G	I'd hammer in the evening		G C Em F G	I'd sing it in the evening
	G	all over this land		G	all over this land
Tornada	G C	I'd hammer out danger	Tornada	G C	I'd sing out danger
	C Am	I'd hammer out a warning		C Am	I'd sing out a warning
	Am F C F C	I'd hammer out love between my brothers and my sisters		Am F C F C	I'd sing out love between my brothers and my sisters
	C F G C Em F G	All over this land		C F G C Em F G	All over this land
Segona estrofa	G C Em F G	If I had a bell	Quarta estrofa	G C Em F G	Well, I got a hammer
	G C Em F G	I'd ring it in the morning		G C Em F G	And I got a bell
	G C Em F G	I'd ring it in the evening		G C Em F G	And I got a song to sing
	G	All over this land		G	all over this land
Tornada	G C	I'd ring out danger	Última estrofa	G C	It's the hammer of justice
	C Am	I'd ring out a warning		G Am	It's the bell of freedom
	Am F C F C	I'd ring out love between my brothers and my sisters		Am F C F C	It's the song about love between my brothers and my sisters
	C F G C Em F G (x2)	All over this land		C F G Am G C	All over this land (x2)

Annex 3: Blowin' in the wind - Bob Dylan

Primera estrofa	D G D	How many roads must a man walk down	Tornada	G A D Bm	The answer, my friend, is blowin' in the wind,
	G D	Before you call him a man?		G A D	The answer is blowin' in the wind.
	D G D	Yes, 'n' how many seas must a white dove sail		D G D	How many times must a man look up
	G A	Before she sleeps in the sand?		G D	Before he can see the sky?
	D G D	Yes, 'n' how many times must the cannon balls fly		D G D	Yes, 'n' how many ears must one man have
	G D	Before they're forever banned?		G A	Before he can hear people cry?
	D G D	Yes, 'n' how many deaths will it take till he knows		D G D	That too many people have died?
Segona estrofa	G A D Bm	The answer, my friend, is blowin' in the wind,	Tornada	G A D Bm	The answer, my friend, is blowin' in the wind,
	G A D	The answer is blowin' in the wind.		G A D	The answer is blowin' in the wind.
	D G D	How many years can a mountain exist		D G D	Before it's washed to the sea?
	G D	Before it's washed to the sea?		D G D	Yes, 'n' how many years can some people exist
	D G D	Yes, 'n' how many years can some people exist		G A	Before they're allowed to be free?
	G A	Before they're allowed to be free?		D G D	Yes, 'n' how many times can a man turn his head,
	D G D	Yes, 'n' how many times can a man turn his head,		G D	Pretending he just doesn't see?
G D	Pretending he just doesn't see?				

Annex 4: Diamonds and rust - Joan Baez

Primera estrofa	Fm Fm/G* Fm	Well I'll be damned	Sisena estrofa	Fm Fm/G* Fm	And there you stayed
	C#	Here comes your ghost again		C#	Temporarily lost at sea
	G#	But that's not unusual		G#	The Madonna was yours for free
	D#	It's just that the moon is full		D#	Yes the girl on the half-shell
	Fm Fm/G* Fm	And you happened to call		Fm Fm/G* Fm	Would keep you unharmed
Segona estrofa	Fm Fm/G* Fm	And here I sit	Pont	Cm	Now I see you standing
	C#	Hand on the telephone		A#m	With brown leaves falling around
	G#	Hearing a voice I'd known		Cm	And snow in your hair
	D#	A couple of light years ago			Now you're smiling out the window
	Fm Fm/G* Fm	Heading straight for a fall			Of that crummy hotel
					A#m
Tercera estrofa	Fm Fm Em/Gb* Fm	As I remember your eyes	Setena estrofa	C#	Our breath comes out white clouds
	C#	Were bluer than robin's eggs		G#	Mingles and hangs in the air
	G#	My poetry was lousy you said		F#maj7	Speaking strictly for me
	D#	Where are you calling from?		G# C7	We both could have died then and there
	Fm Fm/G* Fm	A booth in the Midwest			
Quarta estrofa	Fm Fm/G* Fm	Ten years ago	Vuitena estrofa	Fm Fm/G* Fm	Because I need some of that vagueness now
	C#	I bought you some cufflinks		C#	It's all come back too clearly
	G#	You brought me something		G#	Yes I loved you dearly
	D#	We both know what memories can bring		D#	And if you're offering me diamonds and rust
	Fm Fm/G* Fm	They bring diamonds and rust		Fm	I've already paid
Cinquena estrofa	Fm Fm Em/Gb* Fm	Well you burst on the scene			
	C#	Already a legend			
	G#	The unwashed phenomenon			
	D#	The original vagabond			
	Fm Fm/G* Fm	You strayed into my arms			

Annex 5: Up where we belong - Buffy Sainte-Marie

Primera estrofa	<p>D G Gm Who knows what tomorrow brings</p> <p>D D/F# G Gm In a world, few hearts survive</p>	Pre-tornada	<p>Em A7 The road is long</p> <p>D D/F# G G/B There are mountains in our way</p> <p>C A7 G A7 But we climb a step every day</p>
Segona estrofa	<p>D G Gm All I know is the way I feel</p> <p>D D/F# G G G/F# When it's real I keep it alive</p>	Tornada	<p>D D/F# G G G/F# Love lift us up where we belong</p> <p>Em D/F# C G A7 Where the eagles cry, on a mountain high</p> <p>D D/F# G G G/F# Love lift us up where we belong</p> <p>Em D/F# Far from the world below</p> <p>F# Bm A/C# D G Gm up where the clear wind blows</p>
Pre-tornada	<p>Em A7 The road is long</p> <p>D D/F# G G/B There are mountains in our way</p> <p>C A7 G A7 But we climb a step every day</p>	Pont	<p>F C Eb Bb Time goes by no time to cry</p> <p>Db Ab Bb Ab Bb Life's you and I Alive today</p>
Tornada	<p>D D/F# G G G/F# Love lift us up where we belong</p> <p>Em D/F# C G A7 Where the eagles cry, on a mountain high</p> <p>D D/F# G G G/F# Love lift us up where we belong</p> <p>Em D/F# Far from the world below</p> <p>F# Bm A/C# D G Gm up where the clear wind blows</p>	Tornada (modulada)	<p>Eb Eb/G Ab Ab Ab/G Love lift us up where we belong</p> <p>Fm Eb/G Db Ab Bb Where the eagles cry, on a mountain high</p> <p>Eb Eb/G Ab Ab Ab/G Love lift us up where we belong</p> <p>Fm Eb/G Far from the world we know</p> <p>G Cm Bb/D up where the clear winds blow (x2)</p>
Tercera estrofa	<p>D G Gm Some hang on to used to be</p> <p>D D/F# G Gm Live their lives, looking behind</p>		
Quarta estrofa	<p>D G Gm All we have is here and now</p> <p>D D/F# G G G/F# All our life, out there to find</p>		

Annex 6: Between the bars - Elliott Smith

Primera estrofa

Gm7 D#
 Drink up, baby, stay up all night.
 A#
 With the things you could do,
 D7
 You won't but you might.
 Gm7
 The potential you'll be,
 D#
 That you'll never see,
 A# D7 D#
 The promises you'll only make.

Tercera estrofa

Gm7 D#
 Drink up, baby, look at the stars.
 A#
 I'll kiss you again
 D7
 Between the bars.
 Gm7
 Where I'm seeing you there,
 D#
 With your hands in the air,
 A# D7 D#
 Waiting to finally be caught.

Segona estrofa

Gm7
 Drink up with me now,
 D#
 And forget all about
 A# D7
 The pressure of days. Do what I say,
 Gm7
 And I'll make you okay,
 D#
 And drive them away
 A# D7 D#
 The images stuck in your head

Quarta estrofa

Gm7
 Drink up one more time.
 D#
 And I'll make you mine.
 A# D7
 Keep you apart, deep in my heart,
 Gm7
 Separate from the rest,
 D#
 Where I like you the best,
 A# D7 D#
 And keep the things you forgot.

Tornada

D# F Gm*
 People you've been before
 D# F Gm Gm/E
 That you don't want around anymore
 D# F Gm*
 Push and shove and won't bend to your will.
 D# D#m
 I'll keep them still.

Tornada

D# F Gm*
 The people you've been before
 D# F Gm Gm/E
 That you don't want around anymore
 D# F Gm*
 Push and shove and won't bend to your will
 D# D#m
 I'll keep them still.

Annex 7: 5 years time - Noah and the Whale

Primera estrofa

C F G F

In five years time we could be walking 'round
a zoo C F G F

With the sun shining down over me and you

C F G F

There'll be love in the bodies of the elephants
too C F G F

And I'll put my hands over your eyes, but
you'll peep through

Tercera estrofa

C F G F

I look at you and say it's the happiest that I've
ever been C F G F

And I'll say I no longer feel I have to be James
Dean C F G F

And she'll say yah well I feel all pretty happy
too C F G F

And I'm always pretty happy when I'm just
kicking back with you

Tornada

C F G F

And there'll be sun sun sun all over our bodies

C F G F

And sun sun sun all down our necks

C F G F

And sun sun sun all over our faces

C F G F

And sun sun sun so what the heck

Tornada

C F G F

There'll be love love love through our bodies

C F G F

And love love love all through our minds

C F G F

And there'll be love love love all over her face

C F G F

And love love love all over mine

Segona estrofa

C F G F

Cause I'll be laughing at all your silly little
jokes C F G F

And we'll be laughing about how we used to
smoke C F

All those stupid little cigarettes

G F

And drink stupid wine

C F G F

Cause it's what we needed to have a good time

Quarta estrofa

C F G F

Although maybe all these moments are just in
my head C F G F

I'll be thinking about them as I'm lying in bed

C F G F

And all that I believe might never really come
true C F G F

But in my mind I'm having a pretty good time
with you

Tornada

C F G F

And it was fun fun fun when we were drinking

C F G F

It was fun fun fun when we were drunk

C F G F

And it was fun fun fun when we were laughing

C F G F

It was fun fun fun, oh it was fun

Tornada

C F G F

Oh in five years time I might not know you

C F G F

Five years time we might not speak

C F G F

Oh in five years time we might not get along

C F G F C F G F

In five years time you might prove me wrong

C F G F

Final - Oh there'll be love love love wherever you go

Annex 8: Holocene - Bon Iver

Primera estrofa	C#	A#m	G#				
	Someway, baby, it's part of me, apart from me.						
	A#m	F#					
	you're laying waste to Halloween						
	C#		A#m	G#			
you fucked it friend, it's on it's head, it struck							
	A#m	F#					
the street							
you're in Milwaukee, off your feet							
Tornada	F#		A#m	G#			
	and at once I knew I was not magnificent						
	F#		A#m	G#			
	Huddled far from the highway aisle						
	F#	A#m	C#	G#			
jagged vacance, thick with ice							
		A#m	F#	G#	C#		
I could see for miles, miles, miles							
Tornada	F#		A#m	G#			
	and at once I knew I was not magnificent						
	F#		A#m	G#			
	strayed above the highway aisle						
	F#	A#m	C#	G#			
jagged vacance, thick with ice							
		A#m	F#	G#	C#		
I could see for miles, miles, miles							
Segona estrofa	C#		A#m	G#			
	3rd and Lake it burnt away, the hallway						
	A#m	F#					
	was where we learned to celebrate						
	C#		A#m	G#			
automatic bought the years you'd talk for me							
	A#m	F#					
that night you played me 'Lip Parade'							
C#		A#m	G#				
not the needle, nor the thread, the lost decree							
	A#m	F#					
saying nothing, that's enough for me							
Tornada	F#		A#m	G#			
	and at once I knew I was not magnificent						
	F#		A#m	G#			
	High above the highway aisle						
	F#	A#m	C#	G#			
jagged vacance, thick with ice							
		A#m	F#	G#	C#		
I could see for miles, miles, miles							
Tercera estrofa	C#		A#m	G#			
	Christmas night, it clutched the light, the						
		A#m	F#				
	hallow bright						
above my brother, I and tangled spines							
C#		A#m	G#				
we smoked the screen to make it what it was to							
	A#m	F#					
be							
now to know it in my memory:							

Annex 9: Willow - Taylor Swift

Primera estrofa	Em D Em D	I'm like the water when your ship rolled in that	Am G Bm Em	Life was a willow and it bent right to your
	night Em D C	Rough on the surface but you cut through like	wind Am G Bm Em	wind Am G Bm Em
Tornada	a knife Em D	And if it was an open/shut case	Am G Bm Em	They count me out time and time again
	Em D Em	I never would've known from the look on	Em D Em D	Life was a willow and it bent right to your
	your face D C	Lost in your current like a priceless wine	wind Am G	wind Am G
	Em		But I come back stronger than a 90's trend	
Tornada	G D Am	The more that you say, the less I know	Em D Em D	Wait for the signal and I'll meet you after dark
	Em G	Wherever you stray, I follow	Em D C	Show me the places where the others gave you
	D Am	I'm begging for you to take my hand	scars Em D	scars Em D
	Em	Wreck my plans, that's my man	Now this is an open/shut case	Now this is an open/shut case
Segona estrofa	Em D Em D	Life was a willow and it bent right to your	Em D Em	I guess I should've known from the look on
	wind Em D C	Head on the pillow, I could feel you sneakin' in	your face D C	your face D C
	Em D	As if you were a mythical thing	Every bait-and-switch was a work of art	Every bait-and-switch was a work of art
	Em D Em	Like you were a trophy or a champion ring		
Tornada	D C	And there was one prize I'd cheat to win	G D Am	The more that you say, the less I know
	G D Am	The more that you say, the less I know	Em G	Em G
	Em G	Wherever you stray, I follow	D Am	D Am
	D Am	I'm begging for you to take my hand	Em	Em
Tornada	Em	Wreck my plans, that's my man	Em	Em
	Em	Wreck my plans, that's my man	Wreck my plans, that's my man	Wreck my plans, that's my man
	D Am	You know that my train could take you home	D Am	D Am
	Em G	Anywhere else is hollow	Em G	Em G
Tornada	D Am	I'm begging for you to take my hand	D Am	D Am
	Em	Wreck my plans, that's my man	Em	Em
	Em	Wreck my plans, that's my man	Wreck my plans, that's my man	Wreck my plans, that's my man
	D Am	You know that my train could take you home	D Am	D Am
Tornada	Em G	Anywhere else is hollow	G D Am Em	G D Am Em
	D Am	I'm begging for you to take my hand	That's my man , hey, that's my man	That's my man , hey, that's my man
	Em	Wreck my plans, that's my man	G D Am	G D Am
	Em	Wreck my plans, that's my man	That's my man, yeah, that's my man	That's my man, yeah, that's my man
Final	D Am	I'm begging for you to take my hand	Em G	Em G
	Em	Wreck my plans, that's my man	Every bait-and-switch was a work of art	Every bait-and-switch was a work of art
	Em	Wreck my plans, that's my man	D Am Em G	D Am Em G
	Em	Wreck my plans, that's my man	That's my man, hey, that's my man	That's my man, hey, that's my man
Final	D Am	I'm begging for you to take my hand	D Am	D Am
	Em	Wreck my plans, that's my man	Em	Em
	Em	Wreck my plans, that's my man	Wreck my plans, that's my man	Wreck my plans, that's my man
	D Am	You know that my train could take you home	D Am	D Am

Annex 10: Què volen aquesta gent? - Maria del Mar Bonet

Primera estrofa

A Dm A
De matinada han trucat, són al replà de l'escala,
Dm A Dm
la mare quan surt a obrir porta la bata posada.
C F A Dm
Què volen aquesta gent que truquen de matinada.

Cinquena estrofa

A Dm A
Encara no ben despert, ja sent viva la trucada,
Dm A Dm
i es llença pel finestral, a l'asfalt d'una volada.
C F A Dm
Què volen aquesta gent que truquen de matinada.

Segona estrofa

A Dm A
"El seu fill, que no és aquí, n'és adormit a la
cambra?"
Dm A Dm
"Què li volen al meu fill, el fill mig es desvetlla.
C F A Dm
Què volen aquesta gent que truquen de matinada.

Sisena estrofa

A Dm A
Els que truquen resten muts, menys un d'ells, potser
el que mana,
Dm A Dm
que s'inclina pel finestral, darrere xiscla la mare.
C F A Dm
Què volen aquesta gent que truquen de matinada.

Tercera estrofa

A Dm A
La mare ben poc en sap, de totes les esperances
Dm A Dm
del seu fill estudiant, que ben compromès n'estava.
C F A Dm
Què volen aquesta gent que truquen de matinada.

Setena estrofa

A Dm A
De matinada han trucat, la llei una hora assenyala,
Dm A Dm
Ara l'estudiant és mort, n'és mort d'un truc a trenc
d'alba.
C F A Dm
Què volen aquesta gent que truquen de matinada.

Quarta estrofa

A Dm A
Dies fa que parla poc i cada nit s'agitava,
Dm A Dm
li venia un tremolor tement un truc a trenc d'alba.
C F A Dm
Què volen aquesta gent que truquen de matinada.

Annex 11: Qualsevol nit pot sortir el sol - Jaume Sisa

Primera estrofa	<p>C G C G C</p> <p>Fa una nit clara i tranquil·la, hi ha la lluna que fa llum,</p> <p>Am E F C</p> <p>els convidats van arribant i van omplint tota la casa</p> <p>G C</p> <p>de colors i de perfums.</p>	Quarta estrofa	<p>G C G C</p> <p>Bona nit senyor King Kong, senyor Asterix i en Taxi-Key,</p> <p>Am E F C</p> <p>Roberto Alcazar i Pedrin, l'home del sac, i en Patufet,</p> <p>G C</p> <p>senyor Charlot, senyor Obelix.</p>
Segona estrofa	<p>G C G C</p> <p>Heus aquí a Blancaneus, en Pulgarcito, els tres porquets,</p> <p>Am E F C</p> <p>el gos Snoopy i el seu secretari Emili, i en Simbad,</p> <p>G C</p> <p>l'Ali-baba i en Gullivert.</p>	Quarta estrofa	<p>G C G C</p> <p>en Pinotxo ve amb la Monyos agafada del braçet,</p> <p>Am E F C</p> <p>hi ha la dona que ven globus, la família Ulises,</p> <p>G C</p> <p>i el Capitán Trueno en patinet.</p>
Tornada	<p>G C G Am</p> <p>Oh, benvinguts, passeu passeu, de les tristors en farem fum,</p> <p>E D7 G C</p> <p>a casa meua és casa vostra si que hi ha cases d'algú.</p>	Cinquena estrofa	<p>G C G C</p> <p>I a les dotze han arribat la fada bona i Ventafocs,</p> <p>Am E F C</p> <p>en Tom i Jerry, la bruixa Calixta, Bambi i Moby Dick,</p> <p>G C</p> <p>i l'emperadriu Sissi,</p> <p>G C G C</p> <p>i Mortadelo, i Filemón, i Guillem Brown, i Guillem Tell,</p> <p>Am E F C</p> <p>la Caputxeta Vermelleta, el Llop Ferotge, i el Caganer,</p> <p>G C</p> <p>en Cocoliso i en Popeye.</p>
Tercera estrofa	<p>G C G C</p> <p>Hola Jaimito, i doña Urraca, i en Carpanta, i Barba-azul,</p> <p>Am E F C</p> <p>i Frankenstein, i l'home-llop, i el compte Dràcula, i Tarzan,</p> <p>G C</p> <p>la mona Chita i Peter Pan,</p> <p>G C G C</p> <p>la senyoreta Marieta de l'ull viu ve amb un soldat,</p> <p>Am E F C</p> <p>els Reis d'Orient, Papa Noèl, el pato Donald i en Pasqual,</p> <p>G C</p> <p>la Pepa maca i Superman.</p>	Tornada	<p>G C G Am</p> <p>Oh, benvinguts, passeu passeu, ara ja no falta ningú,</p> <p>E D7 G C</p> <p>o potser si, ja me n'adono que tan sols hi faltes tu,</p> <p>G C G Am</p> <p>també pots venir si vols, t'esperem, hi ha lloc per tots,</p> <p>E D7 G C</p> <p>el temps no compta, ni l'espai, qualsevol nit pot sortir el sol.</p>

Annex 12: País petit - Lluís Llach

Primera estrofa

F Am
El meu país és tan petit

Dm
que quan el sol se'n va a dormir

Dm A#
mai no està prou segur d'haver-lo vist.

F Em Dm
Diuen les velles sàvies que és per això que torna.

C A#
Potser sí que exageren,

Tercera estrofa

F Am
El meu país és tan petit

Dm
que sempre cap dintre del cor

Dm A#
si és que la vida et porta lluny d'aquí

F Em Dm
i ens fem contrabandistes, mentre no descobreixin

C A#
detectors pels secrets del cor

Tornada

C7 F A#
tant se val! és així com m'agrada a mi

C7 F Am Dm Gm7
i no en sabria dir res més. Canto i sempre em sabré

C7 F D#
malalt d'amor pel meu país.

Tornada

C7 F A#
I és així, és així com m'agrada a mi

C7 F Am Dm Gm7
i no en sabria dir res més. Canto i sempre em sabré

C7 F D#
malalt d'amor pel meu país.

Segona estrofa

F Am
El meu país és tan petit

Dm
que des de dalt d'un campanar

Bm G
sempre es pot veure el campanar veí.

F Em Dm
Diuen que els poblets tenen poc, tenen por de sentir-se sols.

C A#
tenen por de ser massa grans,

Final

F Am
El meu país és tan petit

Dm
que quan el sol se'n va a dormir

Dm A#
mai no està prou segur d'haver-lo vist.

Tornada

C7 F A#
tant se val! és així com m'agrada a mi

C7 F Am Dm Gm7
i no en sabria dir res més. Canto i sempre em sabré

C7 F D#
malalt d'amor pel meu país.

Annex 13: La gent vol viure en pau - Companyia Elèctrica Dharma

Primera estrofa

E B
Tornaria a parlar tendrament d'aquesta terra

D A C
parlaria a tothom del seu alè constant

G E
tornaria a parlar amargament de tanta guerra

B D
parlaria a tothom dels gemecs del mar

A C
cap on sigui que giro el cap i pertot on miro

G E
veig la mateixa colla de porcs

B D
potinejant el món i fent destrossa

A C
si, la gent vol viure en pau

G E
i a quatre desgraciats no els hi dona la gana

B D
senyors que maneu tant:

A C
si escopiu al cel, us caurà a la cara!

G E
si pixeu cara al vent, us mullareu les cames!

B D
ai, aquesta és una terra desconcertada

A C
que dona voltes sense parar

G E
que sembla malalta i cansada,

B D
trista i desanimada,

A C G
que sembla decidida a acabar amb la seva

E
vida.

Primera estrofa repetida

E B
Tornaria a parlar tendrament d'aquesta terra

D A C
parlaria a tothom del seu alè constant

G E
tornaria a parlar amargament de tanta guerra

B D
parlaria a tothom dels gemecs del mar

A C
cap on sigui que giro el cap i pertot on miro

G E
veig la mateixa colla de porcs

B D
potinejant el món i fent destrossa

A C
si, la gent vol viure en pau

G E
i a quatre desgraciats no els hi dona la gana

B D
senyors que maneu tant:

A C
si escopiu al cel, us caurà a la cara!

G E
si pixeu cara al vent, us mullareu les cames!

B D
ai, aquesta és una terra desconcertada

A C
que dona voltes sense parar

G E
que sembla malalta i cansada,

B D
trista i desanimada,

A C G
que sembla decidida a acabar amb la seva

E
vida.

Annex 14: Ai, Dolors - Manel

Primera estrofa	Gm Ai, Dolors, porta'm al ball, C F avui que ve tothom, avui és quan hi hem d'a Gm Ai, Dolors, vindré cap al tard C F amb un cop de cotxe i t'esperaré a baix.	Pre-tornada	Dm Am A# I, Dolors, ningú esperarà cap escena dolça F davant cap portal, Dm Am A# C ni, Dolors, cap gran veritat serà revelada quan es faci clar
	Pre-tornada		A# C F Avui, Dolors, mourem el cos al compàs A# F C F d'un tambor accelerat, d'una gran línia de baix. A# C F Avui, Dolors, proposa un tema al cantant, A# F C un que es rigui de tu i de mi i d'aquesta F història que ja no és important.
Tornada	A# C F Avui, Dolors, jo picaré un ritme amb les mans A# F C F mentre tu treus els tiquets de l'enèsim combinat. A# C F Avui, Dolors, proposa un tema al cantant, A# F C un que es rigui de tu i de mi i d'aquesta F història que s'ha anat acabant.	Tornada	A# F Un que ens defineixi en tres acords, A# F un que ens expliqui a la posteritat, Dm Am un que conscientment sigui un punt i final, Dolors A# C F Dolors, un que sembli impossible que pugui acabar.
	Final		
Segona estrofa	F Gm Va, Dolors, que avui serem dos nens grans, C F res de tonteries, res de ser especials. Gm Un-dos-tres, un-dos-tres cha-cha-chà, C F falò-punta, falò-punta, i torna a començar.		

Annex 15: Vestida de nit - Sílvia Pérez Cruz

Primera estrofa	Em Am7	Pinto les notes d'una havanera	Em Am7	Els vells em parlen plens de tendresa,
	D G B	blava com l'aigua d'un mar antic.	D Em B7	d'hores viscudes amb emoció.
	Em Am7	Blanca d'escuma, dolça com l'aire,	Em Am7	Joves encara, forts i valents,
	Em B7	gris de gavines, daurada d'imatges,	Em B7	prínceps de xarxa, herois de tempesta.
	Em	vestida de nit.	Em	amics del bon temps.
Segona estrofa	Am7 D Em	Miro el paisatge, cerco paraules,	Am7 D Em	Els ulls inventen noves històries
	B7 Em E	que omplin els versos sense neguit.	B7 Em E	vaixells que tornen d'un lloc de sol.
	Am B7 Em	Els pins m'abracen, sento com callen,	Am B Em	Porten tonades enamorades.
	Am7 B E B7	el vent s'emporta tot l'horitzó.	Am B7 E	Dones i Pàtria, veles i flors.
Tornada	E G#m	Si pogués fer-me escata i amagar-me a la platja	E G#m	Si pogués fer-me escata i amagar-me a la platja
	F#m7 E B7	per sentir sons i tardes del passat,	F#m7 E B7	per sentir sons i tardes del passat,
	G#m B C#m	d'aquest món d'enyorança, amor i calma,	G#m B C#m	d'aquest món d'enyorança, amor i calma.
	F#m7 B7 E	perfumat de lluna, foc i rom.	F#m7 B7 E	perfumat de lluna, foc i rom.
	E	Si pogués enfil·lar-me	E	Si pogués enfil·lar-me
	G#m	a l'onada més alta	G#m	a l'onada més alta
	F#m7 E B7	i guarnir de palmeres el record.	F#m7 E B7	i guarnir de palmeres el record.
	G#m B C#m	escampant amb canyella totes les cales	G#m B C#m	escampant amb canyella totes les cales
	F#m7 B7 E	i amb petxines fer-lis un bressol.	F#m7 B7 E	i amb petxines fer-lis un bressol.